

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH
EXPLANATION OF SYMBOLS

- Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło
magnitude zero
- Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
data not available or not reliable
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
- “w tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
– *indicates that not all the components of the sum are included*
- “z tego” – oznacza, że podane są wszystkie składniki sumy
– *indicates that all the components of the sum are included*

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła
When publishing CSO data please indicate the source

**GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE**

**BUDOWNICTWO –
WYNIKI DZIAŁALNOŚCI
W 2011 R.**

**CONSTRUCTION -
ACTIVITY RESULTS
IN 2011**

Statistical
Information
And Elaborations

Informacje
i opracowania
statystyczne

Warszawa 2012

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Produkcji
CSO, Production Division

kierujący
supervisor

Małgorzata Kowalska Dyrektor
Director

zespół
team

Janusz Kobylarz
Leszek Hinz
Monika Hodzyńska
Barbara Jędrzejewska
Anna Topolska
Izabella Włosińska
Ewa Wodzyńska

opracowanie wykresów
preparation of graphs

Ewa Czerwińska ZWS

opracowanie map
preparation of maps

Andrzej Kajkowski ZWS

Okładka
Cover

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

ISSN 1506-8048

Publikacja dostępna na www.stat.gov.pl
Publication available on www.stat.gov.pl

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Tabl.	Str.
Przedmowa <i>Preface</i>	x	3
Uwagi metodyczne..... <i>Methodological notes</i>	x	11
Słownik polsko-angielski określeń występujących w publikacji - podstawowe pojęcia..... <i>Polish-English dictionary of definitions used in publication - basic concepts</i>	x	33
Grupowanie przedsiębiorstw budowlanych według podstawowego rodzaju działalności - sekcja F Budownictwo <i>Grouping of construction enterprises according to the basic kind of activity- section F Construction</i>	x	36
Wyniki budownictwa w 2011 r. <i>Construction results in 2011</i>	x	38

TABLICE

TABLES

PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA ZREALIZOWANA NA TERENIE KRAJU SYSTEMEM ZLECENIOWYM I GOSPODARCZYM W LATACH 2005-2011 <i>CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION REALIZED DOMESTICALLY ON THE BASIS OF THE CONTRACT SYSTEM AND THE OWN-ACCOUNT CONSTRUCTION IN 2005-2011</i>	1(1)	47
--	------	----

WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ W LATACH 2006-2011 .. <i>PRICE INDICES OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION IN 2006-2011</i>	2(2)	49
--	------	----

CZĘŚĆ A PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA ZREALIZOWANA NA TERENIE KRAJU W JEDNOSTKACH BUDOWLANYCH O LICZBIE PRACUJĄCYCH POWYŻEJ 9 OSÓB <i>CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION REALIZED DOMESTICALLY BY CONSTRUCTION ENTITIES WITH MORE THAN 9 PERSONS EMPLOYED</i>		
---	--	--

I. PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA

CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION

Produkcja budowlano-montażowa według siedzib zarządów przedsiębiorstw i miejsca wykonywania robót <i>Construction and assembly production by enterprise head office and work site location</i>	1(3)	50
Produkcja budowlano-montażowa wg działów PKD, sektorów i form własności <i>Construction and assembly production by PKD divisions, sectors and ownership forms</i>	2(4)	52
Produkcja budowlano-montażowa według sektorów i województw <i>Construction and assembly production by ownership sector and by voivodships</i>	3(5)	53

Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych i działów PKD	4(6)	54
<i>Construction and assembly production by type of constructions and PKD divisions</i>		
Struktura kosztów produkcji budowlano-montażowej w układzie kalkulacyjnym	5(7)	59
<i>Structure of construction and assembly production costs by calculation</i>		

CZEŚĆ B PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA ZREALIZOWANA POZA GRANICAMI KRAJU PRZEZ JEDNOSTKI BUDOWLANE I NIEBUDOWLANE O LICZBIE PRACUJĄCYCH POWYŻEJ 9 OSÓB
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION REALIZED OUTSIDE THE TERRITORY OF POLAND BY CONSTRUCTION AND NON-CONSTRUCTION ENTITIES WITH MORE THAN 9 PERSONS EMPLOYED

Produkcja budowlano-montażowa i przeciętne zatrudnienie według krajów – miejsc wykonywania robót	1(8)	60
<i>Construction and assembly production and average paid employment by country – work-site location</i>		

CZEŚĆ C. BUDYNKI I MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
BUILDINGS AND DWELLINGS COMPLETED

Ważniejsze dane o mieszkaniach oddanych do użytkowania	1(9)	61
<i>Major data on dwellings completed</i>		
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków	2(10)	69
<i>Buildings completed by type of buildings</i>		
Budynki oddane do użytkowania według regionów, województw i podregionów	3(11)	73
<i>Buildings completed by regions, voivodships and subregions</i>		
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania według województw	4(12)	81
<i>New residential buildings completed by voivodships</i>		
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania według liczby mieszkań w budynku (bez budownictwa indywidualnego)	5(13)	85
<i>New residential buildings completed by number of dwellings in the building (excluding private construction)</i>		
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania w budownictwie indywidualnym według liczby mieszkań w budynku	6(14)	88
<i>New residential buildings completed in the private construction by number of dwellings in the building</i>		
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania według liczby izb w budynku (bez budownictwa indywidualnego)	7(15)	90
<i>New residential buildings completed by number of rooms in the building (excluding private construction)</i>		
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania w budownictwie indywidualnym według liczby izb w budynku	8(16)	93
<i>New residential buildings completed in the private construction by number of rooms in the building</i>		
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania według liczby kondygnacji (bez budownictwa indywidualnego)	9(17)	94
<i>New residential buildings completed by number of storeys (excluding private construction)</i>		

Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania według technologii wznoszenia i kubatury (bez budownictwa indywidualnego)	10(18)	95
<i>New residential buildings completed by methods of construction and cubic volume (excluding private construction)</i>		
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania według liczby kondygnacji i kubatury w budownictwie indywidualnym.....	11(19)	96
<i>New residential buildings completed by number of storeys and cubic volume in the private construction</i>		
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania według czasu trwania budowy (bez budownictwa indywidualnego).....	12(20)	97
<i>New residential buildings completed by construction period (excluding private construction)</i>		
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania według czasu trwania budowy w budownictwie indywidualnym.....	13(21)	99
<i>New residential buildings completed in the private construction by construction period</i>		
Budynki mieszkalne jednorodzinne nieprzystosowane do stałego zamieszkania, budynki zbiorowego zamieszkania oraz budynki niemieszkalne oddane do użytkowania według regionów	14(22)	101
<i>One-dwelling residential buildings not adapted for permanent residence, residences for communities and non-residential buildings completed by regions</i>		
Budynki mieszkalne jednorodzinne nieprzystosowane do stałego zamieszkania oraz budynki zbiorowego zamieszkania oddane do użytkowania według województw	15(23)	102
<i>One-dwelling residential buildings not adapted for permanent residence and residences for communities completed by voivodships</i>		
Budynki niemieszkalne oraz budynki biurowe oddane do użytkowania według województw.....	16(24)	104
<i>Non-residential buildings and office buildings completed by voivodships</i>		
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego oddane do użytkowania według województw	17(25)	106
<i>Hotels and similar buildings completed by voivodships</i>		
Budynki handlowo-usługowe oraz transportu i łączności oddane do użytkowania według województw	18(26)	108
<i>Wholesale and retail trade buildings and traffic and communication buildings completed by voivodships</i>		
Budynki przemysłowe i magazyny oddane do użytkowania według województw	19(27)	110
<i>Industrial buildings and warehouses completed by voivodships</i>		
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki o charakterze edukacyjnym oddane do użytkowania według województw.....	20(28)	112
<i>Public entertainment buildings and education buildings completed by voivodships</i>		
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej oddane do użytkowania według województw.....	21(29)	114
<i>Hospital or institutional care buildings and sports halls completed by voivodships</i>		
Budynki gospodarstw rolnych oddane do użytkowania według województw.....	22(30)	116
<i>Non-residential farm buildings completed by voivodships</i>		
Pozostałe budynki niemieszkalne (w tym budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych) oddane do użytkowania według województw	23(31)	118
<i>Other non-residential buildings (including buildings used as a place of worship and for religious activities) completed by voivodships</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa.....	24(32)	120
<i>Dwellings completed by forms of construction</i>		

Mieszkania oddane do użytkowania według rodzajów budynków	25(33)	121
<i>Dwellings completed by types of buildings</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania według regionów, województw i podregionów	26(34)	123
<i>Dwellings completed by regions, voivodships and subregions</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania w budownictwie indywidualnym.....	27(35)	127
<i>Dwellings completed in the private construction</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem	28(36)	130
<i>Dwellings completed in the designated for sale or rent construction</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania w budownictwie spółdzielczym.....	29(37)	131
<i>Dwellings completed in the cooperative construction</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania w budownictwie społecznym czynszowym	30(38)	132
<i>Dwellings completed in the public building society construction</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania w budownictwie komunalnym.....	31(39)	133
<i>Dwellings completed in the municipal construction</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania w budownictwie zakładowym	32(40)	134
<i>Dwellings completed in the company construction</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania (bez budownictwa indywidualnego)	33(41)	135
<i>Dwellings completed (excluding private construction)</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb w mieszkaniu (bez budownictwa indywidualnego)	34(42)	136
<i>Dwellings completed by number of rooms in the dwelling (excluding private construction)</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania w budownictwie indywidualnym według liczby izb w mieszkaniu	35(43)	137
<i>Dwellings completed in the private construction by number of rooms in the dwelling</i>		
Niektóre wskaźniki dotyczące mieszkań oddanych do użytkowania	36(44)	138
<i>Selected indicators concerning dwellings completed</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania w miastach.....	37(45)	141
<i>Dwellings completed in urban areas</i>		
Mieszkania oddane do użytkowania w miastach liczących 20 tys. i więcej ludności	38(46)	142
<i>Dwellings completed in urban areas with population of 20 000 and over</i>		
Wyposażenie mieszkań oddanych do użytkowania	39(47)	149
<i>Dwellings completed fitted with installations</i>		

**CZĘŚĆ D. POZWOLENIA WYDANE NA BUDOWĘ MIESZKAŃ, NOWYCH BUDYNKÓW
ORAZ MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
*BUILDING PERMITS ISSUED FOR CONSTRUCTION OF DWELLINGS, NEW BUILDINGS
AND DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN*

Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia oraz mieszkania, których budowę rozpoczęto w latach 1989-2011	1(48)	151
<i>Dwellings for which permits were issued and dwellings in which construction has begun in 1989-2011</i>		

**I. POZWOLENIA WYDANE NA BUDOWĘ MIESZKAŃ I NOWYCH BUDYNKÓW
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

*BUILDING PERMITS ISSUED FOR CONSTRUCTION OF DWELLINGS AND NEW BUILDINGS
BY VOIVODSHIPS*

Pozwolenia wydane na budowę nowych budynków mieszkalnych i mieszkań	2(49)	152
<i>Building permits issued for construction of new residential buildings and dwellings</i>		
Pozwolenia wydane na budowę nowych budynków mieszkalnych według rodzajów	3(50)	154
<i>Building permits issued for construction of new residential buildings by types</i>		
Pozwolenia wydane na budowę nowych budynków niemieszkalnych oraz innych obiektów budowlanych	4(51)	158
<i>Building permits issued for construction of new non-residential buildings and other constructions</i>		
Pozwolenia wydane na budowę nowych hoteli i budynków zakwaterowania turystycznego oraz budynków biurowych.....	5(52)	159
<i>Building permits issued for construction of new hotels and similar buildings and office buildings</i>		
Pozwolenia wydane na budowę budynków handlowo-usługowych oraz budynków transportu i łączności	6(53)	160
<i>Building permits issued for construction of wholesale and retail trade buildings and traffic and communication buildings</i>		
Pozwolenia wydane na budowę nowych budynków przemysłowych i magazynowych, ogólnodostępnych obiektów kulturalnych, budynków o charakterze edukacyjnym, budynków szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynków kultury fizycznej	7(54)	161
<i>Building permits issued for construction of new industrial buildings, reservoirs, silos and warehouses, public entertainment buildings, education, hospital or institutional care buildings and sports halls</i>		
Pozwolenia wydane na budowę pozostałych budynków niemieszkalnych.....	8(55)	162
<i>Building permits issued for construction of other non-residential buildings</i>		

**II. MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO WEDŁUG FORM
BUDOWNICTWA I WOJEWÓDZTW**

*DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN BY FORMS OF CONSTRUCTION
AND VOIVODSHIPS*

Mieszkania, których budowę rozpoczęto	9(56)	163
<i>Dwellings in which construction has begun</i>		

ANEKS

ANNEX

Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych	x	164
<i>Polish Classification of Types of Construction</i>		

SPIS WYKRESÓW*LIST OF GRAPHS*

Produkcja budowlano-montażowa według województw - miejsc wykonywania robót w 2011 r. <i>Construction and assembly production by voivodships - work site location in 2011</i>	x	48
Produkcja budowlano-montażowa według województw i rodzaju robót w 2011 r. <i>Construction and assembly production by voivodships and by type of works in 2011</i>	x	49
Budynki oddane do użytkowania według regionów w 2011 r. <i>Buildings completed by regions in 2011</i>	x	68
Budynki oddane do użytkowania według województw w 2011 r. <i>Buildings completed by voivodships in 2011</i>	x	69
Budynki niemieszkalne oddane do użytkowania według województw i rodzajów budynków w 2010 r. <i>Non-residential buildings completed by voivodships and types of buildings in 2011</i>	x	126
Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa i województw w 2011 r. <i>Dwellings completed by forms of construction and voivodships in 2011</i>	x	127
Mieszkania oddane do użytkowania według województw w latach 2010 i 2011 <i>Dwellings completed by voivodships in 2010 and 2011</i>	x	158
Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa w latach 2000, 2005 - 2011. <i>Dwellings completed by form of construction in 2000, 2005 - 2011</i>	x	159
Mieszkania, których budowę rozpoczęto w latach 2010 i 2011 r. <i>Dwellings in which construction has begun in 2010 and 2011</i>	x	158
Mieszkania oddane do użytkowania, rozpoczęte oraz mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia w poszczególnych kwartałach (2010 i 2011) <i>Dwellings completed, dwellings started and dwellings for which permits were issued quarterly (2010 and 2011)</i>	x	159

PRZEDMOWA

Opracowanie „Budownictwo – wyniki działalności w 2011 r.” jest kontynuacją tradycji corocznie wydawanych w wersji polsko-angielskiej publikacji.

Zasadniczym ich celem jest przedstawienie bieżących zmian zachodzących w budownictwie, produkcji budowlano-montażowej jednostek budowlanych oraz w zakresie efektów budownictwa według Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych - PKOB wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późniejszymi zmianami), ze szczególnym uwzględnieniem rynku mieszkaniowego jako obszaru o największym zainteresowaniu społecznym. Dane statystyczne prezentowane są w formie tabel (zawierających wartości, liczby bezwzględne, dynamiki i struktury) oraz dla niektórych tematów w formie wykresów i map.

Do grupowania podmiotów budowlanych i niebudowlanych wykorzystano Polską Klasyfikację Działalności - PKD 2007. Klasyfikacja ta wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) w miejsce stosowanej wcześniej klasyfikacji PKD 2004.

Dane statystyczne prezentowane są w czterech częściach. Część A zawiera dane o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób. W części B zaprezentowano wielkości dotyczące produkcji budowlano-montażowej wykonanej poza granicami kraju przez jednostki budowlane i niebudowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób. W części C przedstawiono efekty budownictwa w postaci budynków mieszkalnych i niemieszkalnych oraz mieszkań oddanych do użytkowania a w części D - pozwolenia wydane na budowę nowych budynków i mieszkań oraz mieszkania, których budowę rozpoczęto. Całość poprzedzona jest „Uwagami metodycznymi” zawierającymi podstawowe definicje pojęć występujących w publikacji.

Publikacja została opracowana przez pracowników Wydziału Budownictwa w Departamencie Produkcji.

Dyrektor Departamentu Produkcji

Małgorzata Kowalska

Warszawa, lipiec 2012 r.

PREFACE

“Construction – Results of Activity in 2011” is the continuation of a tradition involving this publication being issued annually in a Polish-English language version.

The fundamental purpose of the publication is to present the on-going changes occurring in construction and construction and assembly production of construction entities as well as within the scope of construction results according to the Polish Classification of Types of Construction (PKOB) introduced by the Resolution of the Council of Ministers from 30 December 1999 (Journal of Laws, No. 112, item 1316 with later amendments), in particular residential market as an area of the greatest social interest. Statistical data are primarily presented in the form of tables (containing values, absolute numbers, dynamics and structures) as well as in the form of charts and maps for selected topics.

Construction entities and non -construction entities are presented in accordance with the Polish Classification of Activities 2007 (PKD 2007). This classification was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

Statistical data are presented in four parts. Part A includes data concerning construction and assembly production realized nation-wide in construction entities with more than 9 persons employed. Part B concerns construction and assembly production conducted abroad by construction and non-construction entities with more than 9 persons employed. Construction results, in the form of completed residential and non-residential buildings and dwellings are presented in part C, while part D includes data concerning permits issued for the construction of new buildings and dwellings and data concerning dwellings in which construction has begun. The Annex presents additional tables concerning construction and assembly production in 2008 according to PKD 2007. The “Methodological Notes” precede all data and contain the definitions of terms appearing in the publication.

The publication was compiled by employees of the Construction Section in the Production Division.

Director of Production Division

Małgorzata Kowalska

Warsaw, July 2012

UWAGI METODYCZNE

1. Podmioty budowlane i niebudowlane, realizujące produkcję budowlano-montażową, których wyniki działalności zaprezentowano w niniejszej publikacji, grupowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej - Statistical Classification of Economic Activities in the European Community NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

2. Dane statystyczne za 2011 r. prezentowane w publikacji dotyczą:

2.1 wyników działalności jednostek prowadzących działalność gospodarczą - zaliczonych według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 do sekcji:

1) F „Budownictwo” (jednostki budowlane) – w odniesieniu do:

a) wszystkich podmiotów – w zakresie danych o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceń (tj. sprzedanej obcym zleceniodawcom) na terenie kraju - prezentowanych w tabl. 1(1) oraz w części opisowej „ Wyniki budownictwa w 2011 r.”,

b) podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób - w zakresie danych:

– o produkcji budowlano-montażowej wykonanej w kraju – prezentowanych w tablicach 1(3) do 5(7) i poza granicami kraju [tabl.1(8)],

– wskaźników cen produkcji budowlano-montażowej – prezentowanej w tablicy 2(2),

2) innych niż sekcja F „Budownictwo” (jednostki niebudowlane) - w odniesieniu do:

a) wszystkich podmiotów – w zakresie danych o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceń na terenie kraju – zawartych w tabl. 1(1),

b) podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób – w odniesieniu do danych o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceń poza granicami kraju - prezentowanych w tabl. 1(8).

Ponadto w tabl. 1(1) zaprezentowano dane o produkcji budowlano-montażowej wykonanej na terenie kraju systemem gospodarczym, tj. na własne potrzeby - przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz przez ludność - we własnym zakresie,

2.2 budynków i mieszkań oddanych do użytkowania - przez wszystkich inwestorów,

2.3 mieszkań, których budowa została rozpoczęta - przez wszystkich inwestorów,

2.4 pozwoleń wydanych - przez organy administracji architektoniczno-budowlanej - wszystkim inwestorom na budowę mieszkań oraz nowych budynków.

3. Dane dotyczące produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceń przez jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób - w zakresie podmiotów budowlanych oraz produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej poza granicami kraju – w zakresie podmiotów

niebudowlanych a także dane o budynkach i mieszkaniach oddanych do użytkowania oraz o mieszkaniach, których budowę rozpoczęto i wydanych pozwoleniach na budowę obiektów budowlanych – są danymi ostatecznymi.

Dane ostateczne o wynikach działalności pełnej zbiorowości jednostek budowlanych a także dane ostateczne o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej na terenie kraju: systemem zleceń i systemem gospodarczym zostaną przedstawione w późniejszych publikacjach GUS.

4. Dane podano w cenach bieżących (z wyjątkiem dynamiki produkcji budowlano-montażowej – w tabl. 1(1) – wyliczonej w cenach stałych) bez podatku od towarów i usług VAT.

5. Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej zostały opracowane na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów robót (ok. 2,8 tys.) realizowanych przez dobrane w sposób celowy podmioty gospodarcze (ok. 480) zaliczone według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”, tj. jednostki budowlane, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Obserwacją objęto ceny skalkulowane na podstawie aktualnej bazy kosztowo-cenowej badanych jednostek według powszechnie stosowanych zasad kalkulacji cen produkcji budowlano-montażowej. Wskaźniki cen na szczeblu podmiotu gospodarczego obliczane są jako średnie ważone wskaźników cen reprezentantów przy zastosowaniu, jako systemu wag, wartości ich sprzedaży w badanym miesiącu.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen produkcji budowlano-montażowej stanowi struktura sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w 2005 r. przez podmioty budowlane, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. System ten uwzględnia zmiany ceny i zmiany struktury sprzedaży zachodzące w kolejnych miesiącach roku, którego dotyczą wskaźniki cen.

6. Do produkcji budowlano-montażowej zalicza się następujące rodzaje robót:

- 1) przygotowanie terenu pod budowę, tj.: rozbiórkę oraz burzenie budynków i budowli, oczyszczanie terenu budowy, roboty ziemne, osuszanie terenów budowlanych, roboty rozbiórkowo-porządkowe prowadzone dla uzyskania materiałów nadających się do dalszego zużycia, wykopy i wiercenia próbne mające na celu badanie mechaniki gruntu przed przystąpieniem do właściwych prac budowlanych;
- 2) wznoszenie kompletnych budynków i budowli lub ich części; inżynierię lądową i wodną, tj.: roboty ogólnobudowlane w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych, budowlach przemysłowych i składowych, montaż obiektów budowlanych z elementów prefabrykowanych - lecz wykonywany nie przez ich producentów, budowę obiektów inżynierii lądowej, wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych, instalowanie rynien i rur odprowadzających wodę, malowanie dachów, zabezpieczanie budynków przed działaniem wody (roboty hydroizolacyjne); budowę: autostrad, ulic, placów, dróg kołowych i szynowych oraz innych traktów komunikacyjnych dla pojazdów i pieszych, obiektów inżynierii wodnej, sportowo-rekreacyjnych; prace wymagające zastosowania sprzętu specjalistycznego (roboty górniczo-dolowe: drażenie szybów, otworów wentylacyjnych, podszybia komór i innych budowli górniczych dolowych; budowę fundamentów

pod maszyny i urządzenia, wbijanie w ziemię pali i słupów, montowanie i spawanie konstrukcji stalowych, montaż i demontaż rusztowań, wiercenie studni);

- 3) wykonywanie instalacji budowlanych, tj. roboty związane z: zakładaniem instalacji, osprzętu, systemów i urządzeń elektrycznych, budowlanymi pracami izolacyjnymi, zakładaniem instalacji i urządzeń hydraulicznych i sanitarnych, instalacji i urządzeń gazowych, przewodów i urządzeń grzewczych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych i chłodniczych, systemów oświetleniowych i sygnalizacyjnych dróg, szlaków kolejowych, portów lotniczych i wodnych, montowaniem rozdzielni wysokiego napięcia, stacji transformatorowych, telekomunikacyjnych i radarowych, montażem maszyn i urządzeń przemysłowych, zakładaniem instalacji i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowanych;
- 4) wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych, takich jak: tynkowanie wewnętrzne i zewnętrzne budynków i budowli, roboty sztukatorskie, instalowanie elementów stolarki budowlanej, budowa tymczasowych obiektów zagospodarowania placu budowy, wykonywanie szalunków drewnianych, układanie płytek podłogowych i ściennych, parkietów oraz innych drewnianych pokryć ścian i podłóg, wykładzin podłogowych i linoleum, pokrywanie ścian i podłóg, malowanie budynków od wewnątrz i na zewnątrz, obiektów inżynierii lądowej łącznie z malowaniem znaków poziomych na drogach i parkingach, instalowanie okien, zakładanie elementów szklanych w budynkach oraz pozostałe prace wykończeniowe (czyszczenie zewnętrznych ścian budynków za pomocą piaskowania, pary wodnej i podobnych metod, zakładanie w budynkach i budowlach dekoracyjnych elementów metalowych).

Przedstawiony powyżej zakres produkcji budowlano-montażowej dzieli się, według ekonomicznego oraz technicznego znaczenia, na roboty o charakterze:

1) inwestycyjnym:

- a) realizowane na nowych obiektach, obejmujące: przygotowanie i zagospodarowanie terenu pod budowę, budowę (wznoszenie), odbudowę budynków, budowli, części budowlanej kotłów, maszyn i urządzeń technicznych trwale umiejscowionych, linii i sieci elektroenergetycznych, elektrotrakcyjnych i telekomunikacyjnych wraz z robotami wykończeniowymi i montażem wewnętrznych instalacji oraz konstrukcji metalowych tych obiektów, montaż maszyn i urządzeń trwale umiejscowionych, roboty górnicze dołowe i wiercenia związane z rozszerzaniem chodników w czynnych kopalniach, wykonywane przez przedsiębiorstwa budowy kopalń,
- b) realizowane w istniejących (użytkowanych) obiektach roboty mające charakter przebudowy i rozbudowy (nadbudowy, dobudowy), w wyniku których uzyskuje się przynajmniej jeden z niżej wymienionych efektów:
 - zmiana charakteru (przeznaczenia) przebudowywanego obiektu,
 - istotne zwiększenie jego pierwotnej wartości użytkowej,
 - przystosowanie do zmienionych warunków użytkowania,
 - wydłużenie okresu jego użytkowania,
 - obniżenie kosztów eksploatacji, bądź poprawa jakości usług czy procesów produkcyjnych prowadzonych w tym obiekcie;

O zaliczeniu tych robót do inwestycji decydują kryteria rzeczowe (techniczne) a nie finansowe.

2) remontowym tj. roboty budowlane polegające na odtwarzaniu (przywracaniu) pierwotnego lub prawie pierwotnego stanu (wartości technicznej i użytkowej), wykraczające poza zakres bieżących konserwacji istniejących obiektów budowlanych: budynków i budowli, części budowlanej kotłów, maszyn i urządzeń technicznych trwale umiejscowionych (np. pieców przemysłowych, aparatów do wymiany ciepła, kolumn z wykładziną ceramiczną, fundamentów pod maszyny i urządzenia, zbiorników naziemnych), niepowodujące jednak zmian w konstrukcji, ani w użytkowaniu tych obiektów oraz demontaż i ponowny montaż kotłów, maszyn i urządzeń trwale umiejscowionych;

3) pozostałe roboty obejmujące:

- roboty budowlano-montażowe związane z konserwacją, tj. okresowym wykonywaniem robót niezbędnych do utrzymania obiektu budowlanego (budynku, budowli, kotłów, maszyn i urządzeń technicznych trwale umiejscowionych) i jego otoczenia w należyтым stanie technicznym, obejmujących likwidację przyczyn i skutków uszkodzeń mogących spowodować przedwczesne niszczenie obiektu lub jego elementów i urządzeń,
- roboty rozbiórkowo-porządkowe prowadzone dla uzyskania materiałów nadających się do dalszego użycia,
- roboty w zakresie budowy i rozbiórki obiektów tymczasowych na terenie budowy.

7. Dane prezentowane w tab. 1(1) o produkcji budowlano - montażowej zrealizowanej na terenie kraju dotyczą:

- w zakresie systemu zlecieniowego – robót wykonanych siłami własnymi na rzecz obcych zleciodawców (produkcja sprzedana) przez podmioty budowlane (tj. zaliczone zgodnie z PKD do sekcji „Budownictwo”) oraz niebudowlane (tj. zaliczone zgodnie z PKD do innych sekcji niż „Budownictwo”),
- w zakresie systemu gospodarczego – robót wykonanych siłami własnymi na własne potrzeby przez wszystkie podmioty gospodarcze oraz przez ludność we własnym zakresie.

8. Koszty produkcji budowlano-montażowej są to wszystkie koszty składające się na całkowity koszt sprzedanej produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w ciągu roku na terenie kraju siłami własnymi, tj. bez podwykonawców. Do kosztów produkcji budowlano-montażowej zalicza się:

1) materiały bezpośrednie, tj. wartość (według cen zakupu, przez które rozumie się ceny, jakie nabywca płaci za zakupione materiały, pomniejszone o VAT, a przy imporcie powiększone o cło i podatek importowy, także według cen ewidencyjnych skorygowanych o odchylenia od cen ewidencyjnych):

- materiałów podstawowych i pomocniczych oraz elementów konstrukcji budowlanych zużytych do produkcji budowlano-montażowej, w tym także wyrobów własnej produkcji pomocniczej,
- materiałów nie mających cech typowego surowca, których zużycie jest jednak ściśle związane z produkcją budowlano-montażową, np. tlen do cięcia i spawania konstrukcji

- stalowych, środki chemiczne zabezpieczające trwałość poszczególnych elementów budowli,
- materiałów uzyskanych w trakcie prowadzenia robót na budowie,
 - wyposażenia wielokrotnego użytkowania, urządzeń rozbieralnych stanowiących wyposażenia placów i zaplecza budów, rusztowań, zestawów metalowych szalunków przestawnych, itp.,
 - materiałów zużywanych do budowy obiektów tymczasowego zaplecza,
 - materiałów powierzonych przez zleceniodawcę robót,
 - innych materiałów zużywanych w związku z wykonaniem robót budowlano-montażowych;
- 2) koszty zakupu, tj. nie objęte ceną zakupu, ponoszone przez wykonawcę, koszty sprowadzenia materiałów od dostawcy do magazynu przyobiektowego na placu budowy, bądź miejsca ich wbudowania, względnie zakładu przemysłowej produkcji pomocniczej bezpośrednio lub za pośrednictwem magazynu centralnego, przy czym pod pojęciem dostawcy rozumie się zarówno dostawców obcych jak i dostawców własnej produkcji pomocniczej. Chodzi tu głównie o koszty transportu, spedycji, załadunku u dostawcy (jeżeli załadunek obciąża nabywcę), przeładunku i rozładunku;
- 3) płace bezpośrednie, tj. wynagrodzenia pracowników (zasadnicze, dodatki, premie itp.) oraz wynagrodzenia osób doraźnie zatrudnionych bezpośrednio przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych, związanych z nimi robót pomocniczych, jak również wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia lub umowy o dzieło (wynagrodzenia bezosobowe), honoraria oraz wszystkie inne wypłaty, zakwalifikowane do wynagrodzeń za pracę, zaliczane w ciężar kosztów. Do kosztów tych zalicza się wartość brutto wynagrodzenia, tzn. bez potrąceń podatku od osób fizycznych oraz potrąceń z innych tytułów, a także składki na ubezpieczenia społeczne oraz odpisy ustawowe zaliczane w ciężar kosztów z tytułu utworzenia funduszu świadczeń socjalnych;
- 4) koszty pracy sprzętu i transportu technologicznego, tj. wydatki z tytułu pracy maszyn i mechanizmów ciężkich oraz sprzętu średniego, usług sprzętu (w tym także rusztowań stałych i rurowych z wyłączeniem rusztowań drewnianych), energii elektrycznej zużytej podczas pracy sprzętu, usług transportowych związanych z transportem technologicznym, tj. z przewozem materiałów, surowców, wyrobów na placu budowy, wywozem ziemi, gruzu itp.;
- 5) pozostałe koszty bezpośrednie, tj. wszelkiego rodzaju nakłady (koszty proste) nie kwalifikujące się do materiałów bezpośrednich, płac bezpośrednich i pracy sprzętu, np. koszty podróży służbowych pracowników zatrudnionych przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych, koszty dozoru geodezyjnego, koszty zużycia energii cieplnej do podgrzewania realizowanych obiektów w celu przyspieszenia wykonywania robót, dodatkowe roboty ziemne, ekspertyzy, koszty badań radiologicznych; koszty leasingu sprzętu budowlanego,
- 6) koszty ogólne budowy, tj. płace i narzuty na płace stałego personelu budowy (m.in. płace kierownictwa budowy, personelu magazynów budowy, straży przemysłowej oraz narzuty z tytułu tych płac), zużycie zaplecza, zużycie sprzętu (obejmujące m.in. koszty zużycia, remontów i konserwacji sprzętu i narzędzi użytkowanych na budowie), koszty bezpieczeństwa i higieny pracy, koszty zatrudnienia pracowników zamiejscowych, pozostałe koszty ogólne budowy, m.in.: zużycie energii, koszty transportu wewnętrznego, koszty podróży służbowych, usługi obce z tytułu dozoru budowy, koszty biurowe budowy, itp.;

- 7) koszty zarządu obejmujące wydatki poniesione na utrzymanie komórek i stanowisk pracy o charakterze ogólnoadministracyjnym, tj. nadzorczych, kontrolnych, ewidencyjno-sprawozdawczych, instruktażowych oraz innych związanych z organizowaniem, kierowaniem i zarządzaniem firmą wykonawstwa budowlanego. Do kosztów tych zalicza się w szczególności: płace i narzuty na płace personelu zarządu, koszty delegacji i przejazdów, koszty eksploatacji służbowych samochodów osobowych, koszty biurowe i utrzymania obiektów ogólnego przeznaczenia, koszty racjonalizacji i wynalazczości, narzuty (np. na utworzenie funduszy socjalnych, funduszu postępu techniczno-ekonomicznego i inne), pozostałe koszty zarządu, obejmujące porady prawne, obce ekspertyzy, koszty bhp pracowników zarządu itp.,
- 8) koszty nieprodukcyjne, tj. koszty: robót poprawkowych wykonywanych w trakcie prowadzenia robót na budowie (w tym również robót niezawinionych przez wykonawcę, a powtórnie przez niego wykonywanych na zlecenie generalnego wykonawcy), usuwania siłami własnymi usterek w okresie rękojmi, w tym także wad w budynkach mieszkalnych zrealizowanych metodami uprzemysłowionymi, przestoju sprzętu, środków transportu i robotników, przerzutów materiałów i niezawinione szkody i niedobory materiałów.

9. Prezentując dane o produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz o budynkach według ich rodzajów zastosowano Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych, wprowadzoną Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późniejszymi zmianami) - patrz Aneks.

10. Budynek (na podstawie ustawy Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. - Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.) jest to obiekt budowlany, trwale związany z gruntem, posiadający fundamenty, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych (tj. ścian i przykryć), czyli obudowany ścianami w zasadzie ze wszystkich stron i pokryty dachem, podpiwniczony lub nie podpiwniczony wraz z wbudowanymi instalacjami wodociągowymi, kanalizacyjnymi, ogrzewczymi, elektrycznymi, gazowymi itp., a także wbudowanymi meblami, stanowiącymi normalne wyposażenie budynku. Za odrębny budynek przyjęto budynek oddzielony od innych wolną przestrzenią, a w przypadku bezpośredniego przylegania do innego budynku w zabudowie zwartej lub do innych zabudowań (np. przy budynkach zespolonych pod jednym dachem, lecz spełniających różne funkcje gospodarcze) - budynek oddzielony ścianami szczytowymi. W budynkach mieszkalnych bliźniaczych i szeregowych za odrębny budynek należy uważać każdy segment zawierający odrębne wyjście na działkę, ulicę lub do ogrodu.

11. Budynki mieszkalne są to obiekty budowlane, których co najmniej połowa całkowitej powierzchni użytkowej jest wykorzystywana do celów mieszkalnych.

12. Jako budynek mieszkalny jednorodzinny należy rozumieć (na podstawie ustawy Prawo budowlane) budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku.

13. Budynki niemieszkalne są to obiekty budowlane, których co najmniej połowa całkowitej powierzchni użytkowej wykorzystywana jest na cele niemieszkalne.

14. Powierzchnia użytkowa budynku – powierzchnia wszystkich pomieszczeń w budynku (w świetle konstrukcji nośnych i nienośnych) służących do zaspokajania potrzeb bezpośrednio związanych z przeznaczeniem budynku (lub – w przypadku budynku spełniającego kilka funkcji – suma powierzchni wszystkich wydzielonych części, np. przychodnia, poczta, restauracja w budynku handlowym).

15. Kubatura budynku (objektu) - objętość mierzona w m^3 - liczona jest jako iloczyn powierzchni zabudowy i wysokości budynku od podłogi piwnic do podłogi strychu. Jeśli na poddaszu znajdują się pomieszczenia użytkowe (mieszkanie, pralnie, itp.), kubaturę tych pomieszczeń dolicza się do budynku. W przypadku rozbudowy budynku (objektu) lub przekazania do eksploatacji tylko części budynku - podaje się kubaturę tylko tych części.

16. Prezentując dane o budynkach oddanych do użytkowania przyjęto następujące ustalenia metodyczne:

- 1) dane o **liczbie budynków** oraz **wszystkie dane o budynkach nowych** oddanych do użytkowania nie zawierają danych o budynkach rozbudowywanych i dotyczą budynków przekazywanych w całości oraz pierwszych części budynków przekazywanych do użytkowania etapami,
- 2) dane dotyczące budynków realizowanych etapami oraz budynków rozbudowywanych dotyczą tylko tych części **budynków**, które zostały oddane do użytkowania w danym roku,
- 3) **kubatura budynków** prezentowana w tablicach 2(10), 3(11) oraz 14(22) do 23(31) zawiera dane o budynkach nowych, jak i rozbudowanych (w części dotyczącej rozbudowy), natomiast w pozostałych tablicach o budynkach mieszkalnych oddanych do użytkowania prezentowane dane dotyczą tylko budynków nowych,
- 4) wszystkie dane o nowych budynkach mieszkalnych prezentowane w tablicach 4(12) do 13(21) nie zawierają informacji o tych częściach budynków mieszkalnych, które zostały oddane do użytkowania jako część druga i dalsze a także o budynkach zbiorowego zamieszkania oraz nieprzeznaczonych do stałego zamieszkania domach letnich, domkach wypoczynkowych i rezydencjach wiejskich zaklasyfikowanych zgodnie z PKOB jako budynki jednorodzinne. Dane dla tych budynków (zarówno nowych, jak i rozbudowywanych) prezentowane są w tablicach 2(10) i 14(22).

17. Mieszkanie jest to lokal przeznaczony na stały pobyt ludzi - wybudowany lub przebudowany do celów mieszkalnych - konstrukcyjnie wydzielony trwałymi ścianami w obrębie budynku - do którego prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu; składający się z jednej lub kilku izb (lub zespołów izb) i pomieszczeń pomocniczych (takich jak: przedpokój, hol, łazienka, wc, garderoba, spiżarka, schowek). W budynkach zbiorowego zamieszkania za mieszkanie uznaje się tylko ten lokal, który przeznaczony jest na stałe zamieszkiwanie właściciela, zarządcy lub pracowników obiektu i ich rodzin prowadzących odrębne gospodarstwa domowe.

18. Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu, oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni nie mniejszej niż 4m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku; do izb zalicza się nie tylko pokoje, ale również kuchnie spełniające powyższe kryteria. Nie uznaje się za izby - bez względu na wielkość powierzchni i sposób oświetlenia - przedpokojów, holi, łazienek, ubikacji, spiżarni, werand, ganków, schowków itp.

19. Przez powierzchnię użytkową mieszkania rozumie się powierzchnię wszystkich pomieszczeń w mieszkaniu lub budynku mieszkalnym, w którym znajduje się tylko jedno mieszkanie, tj. pokoi, kuchni, spiżarni, przedpokoi, alków, holi, korytarzy, łazienek, ubikacji, obudowanej werandy, ganku, garderoby oraz innych pomieszczeń służących mieszkalnym i gospodarczym potrzebom mieszkańców (pracownie artystyczne, pomieszczenia rekreacyjne lub hobby) bez względu na ich przeznaczenie i sposób użytkowania. Nie zalicza się do powierzchni użytkowej mieszkania powierzchni: balkonów, tarasów, loggi, antresoli, szaf i schowków w ścianach, pralni, suszarni, wózkowni, strychów, piwnic i komórek przeznaczonych na przechowywanie opału, a także garaży, hydroforni i kotłowni.

20. Pozwolenie na budowę jest to decyzja administracyjna, wydana przez organy administracji architektoniczno-budowlanej zgodnie z ustawą Prawo budowlane, zezwalająca na rozpoczęcie i prowadzenie budowy lub wykonywanie robót budowlanych innych niż budowa obiektu budowlanego. Prezentowane dane dotyczą decyzji ostatecznych.

21. Mieszkania, których budowę rozpoczęto są to mieszkania mające powstać w wyniku budowy, rozbudowy budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych oraz mieszkań większych na mniejsze - przy realizacji których rozpoczęto prace budowlane zgodnie z Prawem budowlanym.

22. W odniesieniu do prezentowanych informacji o budynkach mieszkalnych i mieszkaniach, zastosowano podział na następujące formy budownictwa:

- **budownictwo indywidualne** - realizowane przez osoby fizyczne (bez względu na to, czy prowadzą działalność gospodarczą), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora i jego rodziny lub na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych jego pracowników bądź na sprzedaż lub wynajem (w celu osiągnięcia zysku);
- **budownictwo spółdzielcze** - realizowane przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwo zakładowe** - realizowane przez zakłady pracy sektora publicznego i prywatnego (bez budownictwa osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, zaliczonego do budownictwa indywidualnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów;
- **budownictwo komunalne** - głównie o charakterze socjalnym, interwencyjnym lub zaspokajającym potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach - realizowane w całości ze środków gminy;

- **budownictwo społeczne czynszowe** - realizowane przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego;
- **budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem** - realizowane w celu osiągnięcia zysku przez różnych inwestorów (np. firmy developerskie, gminy), bez budownictwa osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, zaliczonego do budownictwa indywidualnego. Do tej formy budownictwa zalicza się również budownictwo towarzystw budownictwa społecznego, realizowane w celu osiągnięcia zysku (z wynajmu lokali użytkowych lub z komercyjnej sprzedaży mieszkań) przeznaczanego w całości na budowę domów czynszowych.

23. Budynki lub mieszkania oddane do użytkowania są to budynki (mieszkalne i niemieszkalne) lub mieszkania, których zakończenie budowy zgłoszone zostało przez inwestora w inspektoracie nadzoru budowlanego i organ ten nie zgłosił sprzeciwu (w drodze decyzji), lub na których użytkowanie inwestor uzyskał pozwolenie – w drodze decyzji – od organu nadzoru budowlanego.

24. Za czas trwania budowy budynku mieszkalnego przyjęto okres trwający od daty rozpoczęcia realizacji budynku do dnia oficjalnego (zgodnego z przepisami ustawy Prawo budowlane) rozpoczęcia użytkowania, niezależnie od stanu wykończenia budynku.

25. Przeciętny (średni) czas trwania budowy budynków obliczono jako średnią ważoną czasu trwania budowy budynków oddanych do użytkowania przyjmując jako wagi kubaturę poszczególnych budynków.

26. Jako kryterium zaliczenia budynków do określonej metody wznoszenia przyjęto rodzaj konstrukcji nośnej budynku, niezależnie od charakterystyki pozostałych elementów budynku, jak: stropy, ściany osłonowe, konstrukcje dachu. O zaliczeniu budynku do odpowiedniej metody wznoszenia decydują największe elementy konstrukcji nośnej, a przy budynkach o różnych konstrukcjach - konstrukcja główna lub przeważająca. Rozróżniono następujące metody wznoszenia budynku:

- **tradycyjną udoskonaloną**, w której konstrukcją nośną są ściany wykonane z cegły, bloczków lub pustaków o ciężarze i wymiarach umożliwiającym ich ręczne wbudowywanie,
- **wielkopłytową** - o ścianowej konstrukcji nośnej przegród pionowych, montowanych na miejscu budowy z wielkowymiarowych (wielkoblokowych) elementów prefabrykowanych betonowych lub żelbetowych. Wymiary elementów ściennych odpowiadają wysokości całej kondygnacji i mają szerokość 2,40m i więcej,
- **wielkoblokową** - o ścianowej konstrukcji nośnej przegród pionowych montowanych na miejscu budowy z prefabrykowanych betonowych i żelbetowych płyt lub bloków o wysokości całej kondygnacji i o szerokości mniejszej niż 2,40m,
- **monolityczną** - o ścianowej lub szkieletowej konstrukcji z betonu lub żelbetonu realizowanej na miejscu budowy, z zastosowaniem deskowań o jedno- lub wielokrotnym użyciu i o różnych cechach konstrukcyjno-wymiarowych,
- **kanadyjską** - opartą na konstrukcji szkieletu drewnianego na fundamencie betonowym.

27. Budynki o zróżnicowanej wysokości, w podziale wg kondygnacji, zaliczono w całości do grupy najwyższej kondygnacji w budynku.

28. Przez **wodociąg** należy rozumieć instalacje wodociągowe (wraz z urządzeniami odbioru znajdującymi się w mieszkaniu) doprowadzające wodę z sieci za pomocą czynnych połączeń od przewodu ulicznego lub z urządzeń lokalnych (własne ujęcia wody);

Przez **wodociąg z sieci** należy rozumieć instalacje wodociągowe (wraz z urządzeniami odbioru znajdującymi się w mieszkaniu) doprowadzające wodę z sieci za pomocą czynnych połączeń od przewodu ulicznego;

Przez **ustęp splukiwany** należy rozumieć urządzenie sanitarne znajdujące się w obrębie mieszkania, które podłączone jest do instalacji wodociągowej i odprowadzającej ścieki do kanalizacji sieciowej lub do kanalizacji lokalnej (zbiorniki bezodpływowe);

Przez **ustęp splukiwany z odprowadzeniem do kanalizacji sieciowej** należy rozumieć urządzenie sanitarne znajdujące się w obrębie mieszkania, które podłączone jest do instalacji wodociągowej i odprowadzającej ścieki do kanalizacji sieciowej;

Przez **łazienkę** (urządzenie kąpielowe, prysznic – z odpływem wody) należy rozumieć pomieszczenie, w którym zainstalowana jest wanna lub prysznic, bądź oba te urządzenia oraz urządzenia odprowadzające ścieki do kanalizacji sieciowej lub do kanalizacji lokalnej (zbiorniki bezodpływowe);

Przez **centralne ogrzewanie** należy rozumieć instalacje doprowadzające ciepło z centralnego źródła wytwarzania, tj. elektrociepłowni, ciepłowni, kotłowni osiedlowych, pieca do c.o. zainstalowanego we własnej kotłowni lub w innym pomieszczeniu. Do c.o. zalicza się również elektryczne ogrzewanie podłogowe;

Przez **gaz z sieci** należy rozumieć instalacje (wraz z urządzeniami odbioru znajdującymi się w mieszkaniu) doprowadzające gaz z czynnych przyłączy;

Przez **ciepłą wodę dostarczaną centralnie** należy rozumieć wodę wytwarzaną w jednym centralnym źródle ciepła i rozprowadzaną (do urządzeń odbioru znajdujących się w mieszkaniu) za pomocą instalacji.

29. Podziału rzeczowych efektów działalności budowlanej według województw i podregionów oraz na miasta i wieś dokonano zgodnie z faktyczną lokalizacją budynku, według podziału terytorialnego kraju obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

30. Do przeliczenia efektów budownictwa mieszkaniowego na 1000 ludności wykorzystano dane o liczbie ludności według stanu w dniu 30 czerwca 2011 r. (przy czym dane te mają charakter tymczasowy i zostaną zweryfikowane po uzyskaniu wyników Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań`2011), natomiast przy przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw – dane demograficzne według stanu w dniu 31 grudnia 2011 r.

31. Dane prezentowane dla regionów, województw, podregionów i powiatów odpowiadają poziomowi 1, 2, 3 i 4 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w

krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685 z późn. zm.). Regiony obejmują:

- 1) region Centralny – województwa: łódzkie i mazowieckie
- 2) region Południowy – województwa: małopolskie i śląskie
- 3) region Wschodni – województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie i świętokrzyskie
- 4) region Północno – Zachodni – województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie
- 5) region Południowo–Zachodni – województwa: dolnośląskie i opolskie
- 6) region Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie.

Podregiony prezentowane w wybranych tablicach grupują jednostki szczebla powiatowego.

32. Niektóre dane zawarte w tej publikacji mają charakter nieostateczny i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

33. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

METHODOLOGICAL NOTES

1. Data concerning construction and assembly production realized by construction and non-construction entities are presented in the publication in accordance with the Polish Classification of Activities - PKD 2007, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

2. Statistical data for 2011 presented in the publication concern:

2.1 activity results of entities conducting economic activity included, in accordance with the Polish Classification of Activities, in the sections:

1) F “Construction,” (construction entities) – with reference to:

a) all entities – within the scope of data regarding construction and assembly production realized domestically on the basis of contract system for outside clients – presented in table 1(1) as well as in the descriptive part “Construction results in 2011”,

b) entities with more than 9 persons employed – within the scope of data regarding:

– construction and assembly production realized domestically – presented in tables 1(3) to 5(7) and realized outside the territory of Poland [table 1(8)],

– price indices of construction and assembly production – presented in table 2(2),

2) other than section F “Construction”, (non-construction entities) – with reference to:

a) all entities – within the scope of data regarding construction and assembly production realized domestically on the basis of the contract system – included in table 1(1),

b) entities with more than 9 persons employed – with reference to data regarding construction and assembly production realized outside the territory of Poland - presented in table 1(8);

Moreover, data regarding construction and assembly production realized domestically on the basis of the own account construction, i.e., for own needs – by all economic entities as well as by the population, were presented in table 1(1),

2.2 buildings and dwellings completed by all investors,

2.3 dwellings in which construction has begun by all investors

2.4 building permits issued by architectural and administrative body to all investors for constructing dwellings and new buildings.

3. Data concerning construction and assembly production realized on the basis of the contract system by units employing more than 9 persons – within the scope of construction and assembly production realized outside the territory of Poland – within the scope of non-construction entities as well as data regarding buildings and dwellings, in which construction has begun and permits issued on building constructions – are the final data.

Final data regarding activity results of the entire group of construction entities as well as the final data regarding construction and assembly production realized domestically: on the basis of the contract system and on the basis of the own-account construction will be presented in the subsequent CSO publications.

4. Data is given in current prices (excluding index numbers of construction and assembly production – in table 1(1) – calculated in constant prices) excluding the value added tax (VAT).

5. Price indices of construction and assembly production are calculated on the basis of a monthly survey of prices of works representatives (about 2,8 thous.) realized by specifically selected economic entities (about 480) included in the “Construction” section of NACE Rev. 2 i.e., construction units in which the number of employees exceeds 9 persons. Observation covers prices calculated on a current cost-price basis in surveyed units according to generally applied rules of price calculation of construction and assembly production. Price indices at the economic entity level are calculated as weighted averages of price indices of representative items using, as a weight system, their sales value in the month under the survey.

Weight system for calculation of the aggregated price indices of construction and assembly production is based on the sales structure of construction and assembly production carried out in 2005 by construction entities in which the number of employees exceeds 9 persons. This system regards the price and sales structure changes, occurring in subsequent months of a year, to which the price indices refer.

6. Construction and assembly production includes the following types of work:

- 1) site preparation, i.e.: the demolition and wrecking of buildings and other structures, the clearing of building sites, earth moving works, drainage of construction sites, demolition-clean up work conducted for obtaining recyclable materials, test drilling and boring for the purpose of site surveying before initiating actual construction work;
- 2) building of complete construction or parts thereof; civil engineering, i.e.: general construction in residential and non-residential buildings, industrial and storage structures, the assembly of constructions from prefabricated elements, but not self-manufactured, the construction of civil engineering works, the erection of roof coverings, the installation of gutters and water drainage pipes, the painting of roofs, waterproofing (hydro-insulation works); the construction of highways, streets, squares, roads and railways as well as other transportation routes for vehicles and pedestrians, the construction of water projects, sports and recreational installations; work requiring the use of specialised equipment (pit and mining works: the boring of shafts, ventilation shafts, shaft bottom stalls and other pit and mining structures; the building of foundations under

machinery and equipment, the driving of piles and posts into the ground, the assembly and welding of steel structures, the assembly and disassembly of scaffolding, water well drilling);

- 3) building installations: electrical (the installation of electrical wiring and fittings), insulation work, the installation of: hydraulic and sanitary systems and equipment, gas systems and equipment, heating, ventilation, air conditioning and cooling conduits and equipment, roadway, railway, airport and seaport lighting and signalling systems, the assembly of high voltage switching, transformer, telecommunications and radar stations, the assembly of industrial machinery and equipment, the installation of systems and equipment, not elsewhere classified;
- 4) building completion, e.g.: plastering interiors and exteriors of buildings and structures; stucco work, the installation of construction joinery elements, the erection of temporary constructions on building sites, the completion of wooden wall coverings, the laying of floor and wall tiles, parquet and other wooden wall and floor coverings, floor coverings and linoleum, the covering of walls and floors, the interior and exterior painting of buildings, the painting of civil engineering structures including the painting of signs on roads and in parking lots, the installation of windows, the installation of glass elements in buildings as well as other finishing works (cleaning the external walls of buildings by sanding, steaming and similar methods, installing decorative metal elements in buildings and structures).

The scope of construction and assembly production presented above is divided, according to the economic and technical importance into works:

1) with an investment character:

- a) being realized on new constructions, including: the preparation and management of construction sites, construction (erection), the reconstruction of buildings, structures, the construction of facilities for boilers, permanently installed technical machinery and equipment, electrical power, electric traction and telecommunications lines and networks together with finishing work and the assembly of interior elements as well as the metal structures of these facilities, the assembly of permanently installed machinery and equipment, pit mining and boring works connected with broadening galleries in active mines, realized by enterprises in tunnelling activity,
- b) works being realized in existing (used) constructions with an reconstruction and expansion (horizontal and vertical extension) character, as a result of which at least one of the below mentioned results is obtained:
 - a change in the character (designation) of the reconstructed facility,
 - a significant increase in its original utility value,
 - an adaptation to changed conditions of utilisation,
 - an extension of its utilisation period,

- a reduction in the costs of utilisation, or an improvement in the quality of services and production processes conducted in the facility.

Material criteria (technical) and not financial criteria, determine the inclusion of these works to investments.

2) with a restoration character, i.e. construction work consisting in the regeneration (restoration) of the original or almost original condition (technical and utility value), exceeding the scope of routine conservation work of existing building constructions: buildings and structures, the construction of facilities for boilers, permanently installed technical machinery and equipment (e.g. industrial furnaces, heat exchange apparatus, ceramic core columns, foundations under machinery and equipment, ground reservoirs), without, however, causing changes in the structure or in the utility of these constructions as well as the disassembly and re-assembly of boilers and permanently installed machinery and equipment;

3) other works including:

- construction and assembly work connected with conservation, i.e., periodic work in order to maintain a building construction (a building, structure, boilers, permanently installed technical machinery and equipment) and its environment in an appropriate technical condition, including the elimination of causes and effects of damage to prevent the premature destruction of a construction or its elements and equipment,
 - demolition-clean up work conducted in order to obtain recyclable materials,
 - work within the scope of building and demolishing temporary building site facilities.

7. Data presented in table 1(1) about construction and assembly production realized domestically concerns

- within the contract system – the works carried out with own resources for external contracting authorities (sold production) by construction entities (i.e. classified according to PKD – Polish Classifications of Activities – in “Construction” section) and non-construction entities (i.e. classified according to PKD in other sections than “Construction”),
- within the economic system – the works carried out with own resources for own purposes by all business entities and citizens on their own.

8. Costs of construction and assembly production include all costs comprising the total cost of sold construction and assembly production during the course of a year within the country and with own resources (i.e., without subcontractors). Costs of construction and assembly production include:

- 1) direct materials, i.e., the value (according to purchase prices, understood as the prices that the buyer pays for the purchased materials, decreased by VAT, and in imports, increased by customs duties and import taxes, as well as according to recorded prices adjusted by deviations from recorded prices):
 - basic and auxiliary materials as well as elements of building construction consumed

- in construction and assembly production, also including goods of own auxiliary production,
- materials not having the characteristics of typical raw materials, the consumption of which however is closely connected with construction and assembly production, e.g., oxygen for cutting and welding steel constructions, chemical agents ensuring the durability of individual building elements,
 - materials obtained in the course conducting construction work,
 - reusable equipment, fittings that can be assembled and disassembled at the construction site and comprising the resource base, scaffolding, portable metal forms, etc.,
 - materials consumed in building temporary resource facilities,
 - materials entrusted by the employer of the work,
 - other materials consumed in connection with realising construction and assembly work;
- 2) purchase costs, i.e., costs not included in the purchase price, borne by the contractor, costs of moving materials from the supplier to the on-site warehouse, or to the construction site or to an industrial plant for auxiliary production either directly or through the mediation of a central warehouse, with supplier understood as both outside suppliers and suppliers of own auxiliary production. This primarily refers to the costs of transport, forwarding, loading at the supplier (if the buyer is responsible for loading), trans-shipping and unloading;
 - 3) direct wages, i.e., wages and salaries of employees (base, bonuses, premiums, etc.) as well as wages and salaries of people extemporaneously employed directly in conducting construction and assembly work, auxiliary work connected with it as well as non-personal wages and salaries, honoraria and all other payments, classified as wages and salaries for work, included in costs. These costs include the value of gross wages and salaries, i.e., excluding personal income tax deductions and other deductions as well as social security contributions and statutory write-offs included in costs from creation of the social benefit fund;
 - 4) costs of operating equipment and technological transport, i.e., expenditures on operating heavy machinery and mechanisms as well as medium equipment, equipment services (also including permanent and pipe scaffolding, excluding wooden scaffolding), electricity consumed by the use of equipment, transport services connected with technological transport, i.e., with transporting materials, raw materials and goods on the construction site, removal of earth, rubble, etc.;
 - 5) other direct costs, i.e., all types of expenditures (simple costs) not classified as direct materials, direct wages and salaries and costs of operating equipment, e.g., costs of business travel of employees engaged in performing construction and assembly work, costs of geodetic inspection, costs of consumption of heat energy for heating structures under construction in order to accelerate the realisation of work, additional earth work, expertise, costs of radiological surveys; costs of leasing of building equipments,
 - 6) general building costs, i.e., wages and surcharges on wages of permanent construction personnel

(among others, wages of the on-site management, on-site warehouse personnel, industrial guards as well as surcharges on these wages), consumption of the resource base, consumption of equipment (including, among others, costs of consumption, renovation and conservation of equipment and tools used for construction), costs of labour safety and hygiene, costs of employing non-local employees, other general building costs, among others: consumption of energy, costs of internal transport, costs of business travel, outside services connected with construction supervision, office costs, etc.;

- 7) costs of management and administration, i.e., expenditures borne on maintaining units and job positions with a general administrative character, i.e., supervisory, monitoring, accounting and finances, training as well as other positions connected with organising, directing and managing a general construction company. In particular, these costs include wages and surcharges on wages of executive personnel, costs of business travel, costs of using personal automobiles for official business, office costs and costs of maintaining general purpose facilities, costs of technical improvements and inventiveness, surcharges (e.g., on the creation of social funds, technical and economic progress funds and others), other costs of management and administration, including legal advice, outside expertise, costs of executive employee health and safety, etc.,
- 8) non-production costs, i.e., costs of corrective work realized in the course construction work (also including work performed by the contractor on order of the general contractor but not the fault of the contractor), correcting faults during the guarantee period, also including defects in residential buildings realized by industrialised methods, equipment breakdowns, means of transport and employees, transporting materials as well as damages not the fault of the contractor and shortages of materials.

9. In presenting the data regarding construction and assembly production according to types of construction facilities as well as regarding buildings according to type, the Classification of Types of Constructions was used. This system of classification was introduced by the Resolution of the Council of Ministers from 30 December 1999 (Journal of Laws, No. 112, item 1316 with later amendments) - see Annex.

10. A building (in accordance with the Polish Building Code of 7 July 1994 - Journal of Laws No. 156, item 1118 from 2006 with later amendments) is a constructed structure, strictly connected with the ground, with foundation, separated with the aid of construction partitions (walls and covers) i.e., surrounded by walls and covered by a roof, with or without a cellar, together with built in plumbing, sewerage, heating, electrical, gas and other installations, as well as with built in furniture, accounting for normal building installations. A separate building is a building separated from other buildings by free space, and in the case of being directly adjacent to other buildings (e.g., in buildings joined under one roof but serving various economic functions), a building separated by gable walls. In semi-detached or terraced residential buildings, each segment containing a separate exit to a lot, street or garden is considered as a separate building.

11. Residential buildings are constructions if at least half of the overall useful floor area is used for residential purposes.

12. One dwelling residential building shall mean (in accordance with the Polish Building Code) a detached building or a building in semi-detached, terraced or group housing, used for meeting housing needs, being structurally an independent whole, within which it is possible to section of no more than two residential flats or one flat and a functional area of no more than 30% of the surface area of the whole building.

13. Non-residential buildings are constructions if at least half of the overall useful floor area is used for non-residential purposes.

14. Usable area of a building – surface area of all rooms in the building (in view of load-bearing and non-bearing structures) used to meet the needs directly related to the purpose of the building (or – in the case of buildings with several functions – total area of all parts sectioned off, e.g. a clinic, post office, restaurant in trade building).

15. The cubic volume of a building (construction), measured in m³, is calculated as the product of the area and the height of the structure from the floor of the cellar to the floor of the loft. If the attic contains useable spaces (dwelling, washroom, etc.), the cubic volume of these spaces is added to the building. In the case of expanding a building (structure) or transferring only a portion of the building to use; only the volume of this portion is given.

16. In presenting data regarding buildings completed the following methodological decisions were used:

- 1) data regarding **number of buildings** and **all data regarding new buildings** completed do not include data about expanded buildings and concern buildings completed as a whole and of first parts of buildings completed in stages,
- 2) data regarding buildings realised in stages and expanded buildings concern these parts only, which have been completed within a given year,
- 3) **cubic volume** of buildings presented in tables 2(10), 3(11) and 14(22) to 23(31) includes data regarding newly built and expanded buildings (in the expanded portion), whereas in other tables about residential buildings completed data concern only new buildings,
- 4) all data regarding new residential buildings presented in tables 4(12) to 13(21) do not include information about these parts of residential buildings completed in stages which have been completed as other than first part of a building and information about residences for communities, summer houses, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence, included in accordance with PKOB in a one-dwelling buildings; data for these buildings (new as well as expanded buildings) are presented in tables 2(10) and 14(22).

17. A dwelling is a space for permanent residence - built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate entrance exits from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard

or garden; consisting of a premises comprising one or several rooms and auxiliary spaces. (i.e.: foyers, hall, bathroom, toilet, wardrobe, pantry, closet). A dwelling in residences for communities is understood as a unit, which is designated for the permanent residence of the owner, administrator or employees of this building and their families comprising separate households.

18. A room is a space in a dwelling, separated from other spaces by permanent walls, with an area of not less than 4m², with day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building; this category includes not only bedrooms, dining-rooms, living-rooms, habitable attics, servants' rooms but also kitchens meeting the above criteria. Not acknowledged as rooms, regardless of the size of the space and the method of lighting, are foyers, halls, bathrooms, toilets, pantries, verandas, porches, closets, etc.

19. The usable floor space of a dwelling is understood as the area of all spaces in a dwelling or residential building in which there is only one dwelling, i.e. rooms, kitchens, pantries, foyers, alcoves, halls, corridors, bathrooms, toilets, enclosed verandas, porches, dressing rooms as well as other spaces serving the residential and household needs of the inhabitants (art studios, recreational or hobby spaces) regardless of their designation and manner of use. Usable space does not include: balconies, terraces, loggias, mezzanines, closets and recesses in walls, laundry rooms, drying rooms, bicycle storage rooms, attics, basements and areas designated for storing heating fuel as well as garages, pump-rooms and boiler rooms.

20. A building permit is an administrative document, issued by architectural and administrative body in accordance with the Polish Building Code, that allows construction of a building to be initiated and conducted or construction works other than building of constructions to be realized. Data presented in this publication concern final decisions.

21. Dwellings in which construction has begun means dwellings which are to come into existence as a result of construction, expansion of residential and non residential buildings, non-residential accommodations or reconstruction larger dwellings to smaller ones - at which realization construction works has begun in accordance with the Polish Building Code.

22. In relation to the presented information regarding residential buildings and dwellings, the division of the following forms of construction is used:

- **private construction** - realized by natural persons (regardless of whether they conduct economic activity), foundations, churches and religious associations, designated for the use of the investor and the investor's family or for meeting the residential needs of the investor's employees or for sale or rent (in order to earn a profit);
- **co-operative construction** - realized by housing co-operatives, designated for the members of these co-operatives;
- **company construction** - realized by workplaces of the public or private sector (excluding construction of natural persons conducting economic activity, included in private

construction), designated for meeting the residential needs of the employees of these enterprises;

- **municipal construction** - primarily with a social or intervention character, realized entirely with gmina funds for the residential needs of low income households;
- **public building society** - realized by public building societies (operating on a non-profit basis), utilising credit from the state bank BGK,
- **construction designated for sale or rent** - realized in order to earn a profit by various investors (e.g., development companies, gminas), excluding construction of natural persons conducting economic activity, included in private construction. This form of construction also includes construction of public building societies, realized in order to earn a profit (from rent or the commercial sale of dwellings), designated in full for building rental housing.

23. Buildings and dwellings completed are buildings (residential and non-residential) and dwellings, the completion of which has been reported by the investor to the building control authorities and this body has not reported otherwise (through a decision) or for the use of which the investor has obtained permission (through a decision) from the building control authorities.

24. The construction period of a residential building is the period from the date of initiating construction of the building to the official date (in accordance with the Polish Building Code) the building is utilised, regardless of the degree to which the building has been completed.

25. Average construction period of residential buildings - the average weighted construction time of new residential buildings completed; the weighting of the average duration is based on the cubic volume of buildings.

26. The criterion for including buildings in a specific method of construction is the type of load-bearing structure, regardless of the character of the remaining elements of the building, e.g.: ceilings, panel walls and roof construction. Including a building to a specific method of construction is determined by the largest elements of the load-bearing structure, and in buildings with various structures - the primary or predominant structure.

The following methods of constructing a building are defined:

- **improved traditional** - in which the load-bearing structure are walls made from bricks, blocks or hollow bricks with weights and dimensions making their assembly by hand possible,
- **large panel** - with a wall load-bearing structure of vertical partitions assembled on the construction site from large (block) prefabricated concrete or reinforced concrete elements. The dimensions of the wall elements correspond to the height of the entire story and have a width of at least 2.40m,

- **large block** - with a wall load-bearing structure of vertical partitions assembled on the construction site from prefabricated concrete and reinforced concrete panels or blocks with a height of an entire story and a width smaller than 2.40m,
- **monolithic** – with a wall or frame concrete or reinforced concrete construction realised on the construction site, using singular or multiple use formwork with various structural characteristics and dimensions,
- **Canadian** – a wooden frame construction built on a concrete foundation.

27. Buildings with differentiated heights, classified according to storeys, are included in whole to the group of buildings according to the highest storey.

28. **Water-line system** is understood to mean water-line system installations (together with reception facilities located in the dwelling) providing water from the network (by means of active connections) from the street conduit or from local facilities (own water intake);

Water-line system from the network is understood to mean water-line system installations (together with reception facilities located in the dwelling) providing water from the network by means of active connections from the street conduit;

Flushing lavatory is understood to mean a sanitary facility located in the dwelling and connected to the water-line system and to the installation draining off sewage to the sewerage network or to local facilities (tanks with no outlet);

Flushing lavatory with draining off to the sewerage network is understood to mean a sanitary facility located in the dwelling and connected to the water-line system and to the installation draining off sewage to the sewerage network;

Bathroom (bathing facility, shower – with water outlet) is understood to mean a room where a bath or a shower or both of them are installed together with facilities draining off sewage to the sewerage network or to local facilities (tanks with no outlet);

Central heating is understood to mean installations providing heat from a central generation source i.e. thermal-electric power stations, heating plants, housing estate boiler-rooms, furnaces for central heating installed in the boiler-room on the premises or another room. Central heating includes electrical floor heating as well;

Gas from gas-line system is understood to mean installations (together with reception facilities located in the dwelling) providing gas from active gas connections;

Hot water centrally provided is understood to mean water generated in one central source of heat and distributed by means of the installation (to the intake facilities located in the dwelling).

29. The division of the tangible results of construction activity according to voivodship and subregions as well as urban and rural area is made in accordance with the actual location of the building, based on the territorial division of the country in 31 XII 2011.

30. In calculating the results of residential housing construction per 1000 population, data regarding the population as of 30 June 2011 is used (this data is preliminary and will be revised by the results of National Census of Population and Housing 2011), while calculated per 1000 contracted marriages – demographic data as of 31 December 2011.

31. Data presented for regions, voivodships, subregions and powiats correspond to levels 1, 2, 3 and 4 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in countries of the European Union. NTS was introduced by a decree of the Council of Ministers, dated 13 July 2000 (Journal of Laws No. 58, item 685 with later amendments). Regions consists of:

- 1) region Centralny – voivodships: łódzkie and mazowieckie
- 2) region Południowy – voivodships: małopolskie and śląskie
- 3) region Wschodni – voivodships: lubelskie, podkarpackie, podlaskie and świętokrzyskie
- 4) region Północno-Zachodni – voivodships: lubuskie, wielkopolskie and zachodniopomorskie
- 5) region Południowo-Zachodni – voivodships: dolnośląskie i opolskie
- 6) region Północny - voivodships: kujawsko-pomorskie, pomorskie and warmińsko-mazurskie.

Subregions presented in selected tables group powiat-level units.

32. Selected data in this publication is preliminary and may change in subsequent publications of the Central Statistical Office.

33. Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

Słownik polsko – angielski określeń występujących w publikacji

Polish – English dictionary of definitions used in publication

Podstawowe pojęcia

Basic concepts

bez składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe - *excluding contributions for social security*

bez wypłat z zysku - *excluding payments from profit*

budownictwo indywidualne - *private construction*

budownictwo komunalne - *municipal construction*

budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem - *construction designated for sale or rent*

budownictwo społeczne czynszowe - *public building society construction*

budownictwo spółdzielcze - *cooperative construction*

budownictwo zakładowe - *company construction*

budynki - *buildings*

budynki oddane do użytkowania - *buildings completed*

budynki jednorodzinne - *one-dwelling buildings*

budynki mieszkalne - *residential buildings*

budynki niemieszkalne - *non-residential buildings*

czas trwania budowy - *construction period*

dział – *division*

grupa - *group*

izby - *rooms*

izby oddane do użytkowania na 1000 ludności - *rooms completed per 1000 population*

kondygnacja - *storey*

koszty nieprodukcyjne - *non-production costs*

koszty ogólne budowy - *general building costs*

koszty pracy sprzętu i transportu technologicznego - *costs of operating equipment and technological transport*

koszty zakupu - *purchase costs*

koszty zarządu - *costs of management and administration*

kubatura - *cubic volume*

liczba - *number*

materiały bezpośrednie - *direct materials*

miasta - *urban areas*

mieszkania - *dwellings*

miejsce wykonywania robót - *work-site location*

mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw - *dwellings completed per 1000 marriages contracted*

ogółem - *total*

powierzchnia użytkowa mieszkań - *usable floor space of dwellings*

pozostałe przychody operacyjne - *other operating income*

pozwolenia na budowę - *building permits*

produkcja budowlano-montażowa - *construction and assembly production*

przebudowa - *reconstruction*

przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania - *average usable floor space per dwelling*

roboty o charakterze inwestycyjnym - *works with an investment character*

roboty o charakterze remontowym - *works with a renovation (restoration) character*

rodzaje obiektów budowlanych - *type of constructions*

rozbudowa – *expansion*

sekcja - *section*

sektor publiczny - *public sector*

sektor prywatny - *private sector*

siedziba zarządu przedsiębiorstwa - *enterprise head office*

stanowiska nierobotnicze – *non-manual labour positions*

stanowiska robotnicze – *manual labour positions*

technologia kanadyjska - *Canadian technology*

technologia tradycyjna udoskonalona - *improved traditional technology*

technologia wielkopłytkowa - *large panel technology*

technologia wielkoblokowa - *large block technology*

technologia monolityczna - *monolithic technology*

wieś - *rural areas*

własność państwowa - *state ownership*

własność komunalna - *municipal ownership*

własność prywatna krajowa - *private domestic ownership*

własność spółdzielcza - *cooperative ownership*

własność zakładów osób fizycznych - *companies of natural persons ownership*

własność spółek - *companies ownership*

własność zagraniczna - *foreign ownership*

wyposażenie mieszkań w instalacje – *dwellings fitted with the installations*

- wodociąg – *water-line system*

- wodociąg z sieci – *water-line system from the network*
- ustęp splukiwany – *flushing lavatory*
- ustęp splukiwany z odprowadzeniem do kanalizacji sieciowej – *flushing lavatory with draining off to thesewerage network*
- łazienkę - *bathroom*
- centralne ogrzewanie – *central heating*
- gaz z sieci - *gas from gas-line system*
- ciepłą wodę dostarczana centralnie – *hot water centrally provided*

Grupowanie przedsiębiorstw budowlanych według podstawowego rodzaju działalności
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007

Ze względu na podstawowy rodzaj działalności, przedsiębiorstwa budowlane zaklasyfikowano w sekcji F Budownictwo – według Polskiej Klasyfikacji Działalności¹ do następujących grupowań:

Dział	Grupa	Klasa	Wyszczególnienie
41			ROBOTY BUDOWLANE ZWIĄZANE ZE WZNOSENIEM BUDYNKÓW
	41.1	41.10	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków
	41.2	41.20	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych
42			ROBOTY ZWIĄZANE Z BUDOWĄ OBIEKTÓW INŻYNIERII LĄDOWEJ I WODNEJ
	42.1		Roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych
		42.11	Roboty związane z budową dróg i autostrad
		42.12	Roboty związane z budową dróg szynowych i kolei podziemnej
		42.13	Roboty związane z budową mostów i tuneli
	42.2		Roboty związane z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych
		42.21	Roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych
		42.22	Roboty związane z budową linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych
	42.9		Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej
		42.91	Roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej
		42.99	Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane
43			ROBOTY BUDOWLANE SPECJALISTYCZNE
	43.1		Rozbiórka i przygotowanie terenu pod budowę
		43.11	Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych
		43.12	Przygotowanie terenu pod budowę
		43.13	Wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno-inżynierskich
	43.2		Wykonywanie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych
		43.21	Wykonywanie instalacji elektrycznych
		43.22	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych i klimatyzacyjnych
		43.29	Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych
	43.3		Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych
		43.31	Tynkowanie
		43.32	Zakładanie stolarki budowlanej
		43.33	Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian
		43.34	Malowanie i szklenie
		43.39	Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych
	43.9		Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane
		43.91	Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych
		43.99	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane

¹ Wprowadzonej z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późniejszymi zmianami).

Grouping of construction enterprises according to the basic kind of activity

POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES 2007 (NACE Rev.2)

On account of the basic kind of activity constructions enterprises have been classified into the section F Construction – according to the Polish Classification of Activities¹ – to the following groups:

Division	Group	Class	Description of the class
41			Construction of buildings
	41.1	41.10	Development of building projects
	41.2	41.20	Construction of residential and non residential buildings
42			Civil engineering
	42.1		Construction of roads and railways
		42.11	Construction of roads and motorways
		42.12	Construction of railways and underground railways
		42.13	Construction of bridges and tunnels
	42.2		Construction of utility projects
		42.21	Construction of utility projects for fluids
		42.22	Construction of utility projects for electricity and telecommunications
	42.9		Construction of other civil engineering projects
		42.91	Construction of water projects
		42.99	Construction of other civil engineering projects n.e.c.
43			Specialized construction activities
	43.1		Demolition and site preparation
		43.11	Demolition
		43.12	Site preparation
		43.13	Test drilling and boring
	43.2		Electrical, plumbing and other construction installation activities
		43.21	Electrical installation
		43.22	Plumbing, heat and air conditioning installation
		43.29	Other construction installation
	43.3		Building completion and finishing
		43.31	Plastering
		43.32	Joinery installation
		43.33	Floor and wall covering
		43.34	Painting and glazing
		43.39	Other building completion and finishing
	43.9		Other specialized construction activities
		43.91	Roofing activities
		43.99	Other specialized construction activities n.e.c.

¹ Implemented on 1 January 2008 by the Resolution of the Council of Ministers, dated 24 December 2007 (Journal of Laws No 251, item 1885 with later amendments).

WYNIKI BUDOWNICTWA W 2011 R.

Produkcja budowlano-montażowa (obejmująca roboty o charakterze inwestycyjnym i remontowym) zrealizowana w 2011 r. na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane (łącznie z szacunkowymi danymi dla przedsiębiorstw budowlanych o liczbie pracujących do 9 osób) była o 14,0% wyższa niż w 2010 r. (w 2010 r. wzrost o 4,6%). Produkcja zrealizowana przez jednostki sektora prywatnego była o 14,0% wyższa niż w 2010 r., a jej udział w ogólnej produkcji budowlano-montażowej wyniósł 99,1% (przed rokiem - wzrost o 11,1%, udział - 99,1%). Poziom produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w sektorze publicznym wzrósł o 14,7% (przed rokiem spadek o 19,5%).

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w 2011 r. przez **przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób** była o 19,1% wyższa niż przed rokiem (w 2010 r. wzrost o 2,9%). Wzrost ten był wynikiem zwiększenia sprzedaży robót o charakterze inwestycyjnym - o 24,6% oraz remontowym - o 8,8%. Wzrost produkcji odnotowano we wszystkich działach budownictwa, przy czym w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 34,1% (wobec wzrostu przed rokiem o 1,3%), w zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi o 23,9% (wzrost o 5,5%) a wznoszeniem budynków - o 4,2% (wzrost o 2,9%).

W dziale związanym ze wznoszeniem budynków przedsiębiorstwa, których podstawowym rodzajem działalności są roboty związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych (realizujące 95,0% produkcji tego działu, wobec 96,5% przed rokiem), odnotowały wzrost produkcji o 2,2%.

W dziale związanym z robotami realizowanymi na obiektach inżynierii lądowej i wodnej, w jednostkach wykonujących głównie roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych wzrost sprzedaży wyniósł 49,1%, w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych - 11,6% a w jednostkach specjalizujących się w wykonywaniu robót związanych z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej - 6,7%.

Spośród przedsiębiorstw działu związanego z wykonywaniem specjalistycznych robót budowlanych lepsze efekty odnotowano we wszystkich rodzajach działalności, przy czym w jednostkach wykonujących pozostałe specjalistyczne roboty budowlane - o 50,0%, roboty budowlane wykończeniowe - o 26,5%, instalacje elektryczne, wodno-kanalizacyjne i pozostałe instalacje budowlane - o 15,4% oraz rozbiórki i przygotowanie terenu pod budowę - o 0,7%.

W 2011 r., w porównaniu z 2010 r., nastąpiły zmiany w strukturze obiektowej produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Nastąpiło zmniejszenie udziału budynków - o 1,5 pkt., tj. z 43,1% do 41,6%, na rzecz obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Spadek udziału robót zrealizowanych przy budowie budynków mieszkalnych wyniósł 0,6 pkt. i dotyczył budynków o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowych - spadek o 0,7 pkt., przy nieznacznym wzroście (o 0,1pkt.) w zakresie budynków zbiorowego zamieszkania. Udział budynków jednomieszkaniowych pozostał na poziomie

2010 r. i wyniósł 2%. Udział produkcji związanej z realizacją budynków niemieszkalnych, w ogólnej wartości sprzedaży produkcji budowlano-montażowej obniżył się o 0,9 pkt. do 28,6% i dotyczył ogólnodostępnych obiektów kulturalnych, budynków edukacyjnych, opieki medycznej i kultury fizycznej (o 1,4 pkt.), budynków handlowo-usługowych (o 0,9 pkt.) oraz budynków hoteli i zakwaterowania turystycznego (o 0,2 pkt). Natomiast wzrost udziału wystąpił w zakresie pozostałych budynków niemieszkalnych – o 0,8 pkt., budynków przemysłowych i magazynowych - o 0,7 pkt. oraz budynków biurowych (o 0,1 pkt.). Bez zmian pozostał udział robót związanych z realizacją budynków transportu i łączności. Wzrost udziału sprzedaży robót budowlano-montażowych związanych z realizacją obiektów inżynierii lądowej i wodnej z 56,9% do 58,4% wynikał głównie ze wzrostu (o 3,0 pkt. - do 28,2%) udziału prac dotyczących autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych, Wzrost udziału produkcji zrealizowanej na innych obiektach inżynierii lądowej i wodnej miał znacznie mniejszą skalę i dotyczył głównie mostów, wiaduktów i estakad, tuneli i przejść nadziemnych i podziemnych – o 0,8 pkt., dróg szynowych, dróg kolei napowietrznych lub podwieszanych oraz obiektów pozostałych - po 0,3 pkt. oraz na budowlach wodnych - o 0,2 pkt. Spadek udziału produkcji odnotowano głównie w zakresie budowy rurociągów sieci rozdzielczych i linii kablowych rozdzielczych - 1,5 pkt. oraz kompleksowych budowli na terenach przemysłowych - o 1,1 pkt.

W 2011 r. oddano do użytkowania **92010 nowych budynków**¹ tj. o 551 budynków więcej niż w 2010 r. Liczba nowych budynków mieszkalnych^{1,2} oddanych do użytkowania wyniosła 71042 (w 2010 r. - 71018) a budynków niemieszkalnych - 20968 (w 2010 r. - 20441). Łączna kubatura nowych budynków wyniosła 131319,2 tys. m³ i była o 3599,8 tys. m³ większa niż w 2010 r., z tego budynków mieszkalnych – 63417,3 tys. m³ (mniejsza o 946,5 tys. m³) a niemieszkalnych – 67902,0 tys. m³ (większa o 4546,3 tys. m³). Średnia kubatura nowego budynku wyniosła 1427,2m³ i zwiększyła się o 30,7m³, przy czym średnia kubatura nowego budynku mieszkalnego – 892,7m³ (o 13,6m³ mniej) a nowego budynku niemieszkalnego – 3238,4m³ (o 139,0m³ więcej).

Ponadto, w wyniku **rozbudowy budynków** (mieszkalnych i niemieszkalnych), ich kubatura zwiększyła się o 13194,9 tys. m³ (w 2010 r. o 12032,6 tys. m³), z tego budynków mieszkalnych - o 1083,4 tys. m³ (przed rokiem o 1032,5 tys. m³) a budynków niemieszkalnych - o 12111,5 tys. m³ (przed rokiem o 11000,1 tys. m³).

Udział budownictwa indywidualnego, w ogólnej liczbie nowych budynków oddanych do użytkowania zwiększył się z 88,2% w 2010 r. do 88,9% w 2011r. a w ogólnej kubaturze (łącznie z rozbudową) - z 49,6% do 53,5%.

Liczba **nowych budynków mieszkalnych**¹ - bez budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków jednorodzinnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania³ - przekazanych do użytkowania w 2011 r. wyniosła 68918 (w 2010 r. - 68654) a ich kubatura

¹ Dane o liczbie budynków oraz wszystkie dane o nowych budynkach oddanych do użytkowania nie zawierają informacji o budynkach rozbudowywanych i dotyczą budynków przekazywanych w całości oraz pierwszych części budynków przekazywanych do użytkowania etapami - patrz Uwagi metodyczne pkt 16;

² Podziału budynków na mieszkalne i niemieszkalne dokonano zgodnie z Polską Klasyfikacją Obiektów Budowlanych - patrz Aneks;

³ Domy letnie i domki wycieczkowe oraz rezydencje wiejskie.

62603,2 tys. m³ (przed rokiem - 63412,8 tys. m³). W **budownictwie indywidualnym** przekazano do użytkowania 63888 nowych budynków mieszkalnych (w 2010 r. - 62962) o kubaturze 45443,7 tys. m³ (przed rokiem - 43965,9 tys. m³). Inwestorzy indywidualni realizowali głównie budynki jednomieszkaniowe – stanowiły one 94,1% kubatury oddanych przez nich do użytkowania nowych budynków mieszkalnych (przed rokiem - 95,8%) o przeciętnej kubaturze 683,7m³ (przed rokiem 680,3m³), natomiast pod względem liczby kondygnacji – budynki dwukondygnacyjne (73,7% kubatury). Przeciętny czas trwania budowy nowych indywidualnych budynków mieszkalnych w 2011 r. wyniósł 61,0 miesiąca (w 2010 r. – 61,1 miesiąca).

Poza budownictwem indywidualnym zrealizowano 5030 nowych budynków mieszkalnych (w 2010 r. - 5692) o kubaturze 17159,5tys. m³ (przed rokiem 19446,9 tys. m³). Wśród tych budynków - biorąc pod uwagę ich kubaturę - przeważały budynki o liczbie mieszkań 41 i więcej (51,0% kubatury tych budynków, w 2010 r. - 53,9%) a pod względem liczby kondygnacji – budynki czterokondygnacyjne (30,8% kubatury wobec 27,9% przed rokiem), pięciokondygnacyjne (15,4% kubatury, przed rokiem - 16,3%) oraz dwukondygnacyjne (13,3% kubatury, przed rokiem – 14,1% kubatury). Dominującą metodą wznoszenia nowych budynków mieszkalnych w budownictwie innym niż indywidualne była - podobnie jak w 2010 r. - metoda tradycyjna udoskonalona, a jej udział w kubaturze nowych budynków mieszkalnych zrealizowanych przez tę grupę inwestorów zwiększył się o 16,2 pkt. i wyniósł 89,9%. Zmniejszył się natomiast udział kubatury budynków zrealizowanych metodą monolityczną (z 23,0% w 2010 r. do 8,8% w 2011 r.), wielkopłytową (z 1,1% w 2010 r. do 0,1%), wielkoblokową (z 2,0% w 2010 r. do 1,1%) oraz pozostałymi metodami (z 0,2% do 0,01%). Udział metody kanadyjskiej, której w 2010 r. nie stosowano, wyniósł w 2011 r. 0,1%.

W 2011 r. oddano do użytkowania 130954 **mieszkania**, tj. o 4881 mieszkań (o 3,6%) mniej niż w 2010 r. Mieszkania przekazane do użytkowania w nowych budynkach mieszkalnych (całych i w części pierwszej oddawanych etapami) stanowiły 95,3% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania (w 2010 r. - 94,9%), przekazane w części drugiej i dalszych - 1,0% (w 2010 r. - 1,2%), mieszkania uzyskane z przebudowy i adaptacji w budynkach mieszkalnych – 1,4% (przed rokiem - 2,2%), z rozbudowy budynków mieszkalnych – 1,9% (przed rokiem - 1,4), natomiast w budynkach niemieszkalnych oraz budynkach zbiorowego zamieszkania - 0,4% (przed rokiem – 0,3%).

Spadek liczby zrealizowanych mieszkań, w stosunku do 2010 r., odnotowano w budownictwie **przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem** - 48814 mieszkań, tj. o 4691 (o 8,8%) mieszkań mniej, **spółdzielczym** - 3786 mieszkań, tj. o 1266 mieszkań (o 25,1%) mniej, **społecznym czynszowym** - 1980 mieszkań, tj. o 1149 mieszkań (o 36,7%) mniej oraz **komunalnym** - 2500 mieszkań, tj. o 918 mieszkań (o 26,9%) mniej. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań odnotowano natomiast w budownictwie **indywidualnym** - 73553 mieszkania, tj. o 3112 mieszkań (o 4,4%) więcej oraz **zakładowym** - 321 mieszkań tj. o 31 (o 10,7%) mieszkań więcej.

W rezultacie, w ogólnych efektach budownictwa mieszkaniowego, zwiększył się tylko udział budownictwa indywidualnego (z 51,9% do 56,2%). Zmniejszył się natomiast udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (z 39,4% w 2010 r. do 37,3%

w 2011 r.), spółdzielczego (z 3,7% do 2,9%), komunalnego (z 2,5% do 1,9%) oraz społecznego czynszowego (z 2,3% do 1,5%). Udział budownictwa zakładowego pozostał na niezmiennym poziomie 0,2%.

W 2011 r. inwestorzy indywidualni zrealizowali 73553 mieszkania zawierające średnio 5,5 izby (w 2010 r. - 5,6 izby). Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wybudowana przez tę grupę inwestorów zmniejszyła się z 145,7m² w 2010 r. do 141,8m² w 2011 r. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania zrealizowanego w budownictwie innym niż indywidualne wyniosła 62,6m² (63,5m² w 2010 r.) a przeciętna liczba izb - podobnie jak w 2010 r. - 2,9.

Na ogólny spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania największy wpływ miały gorsze wyniki inwestorów realizujących budownictwo mieszkaniowe na terenie 7 województw, przy czym największy spadek wystąpił w województwach: mazowieckim - o 3847 mieszkań (o 13,3%) mniej, dolnośląskim - o 2203 mieszkania (o 17,3%) mniej, łódzkim - o 935 mieszkań (o 13,4%) mniej oraz śląskim - o 702 mieszkania (o 6,9%) mniej.

Wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania wystąpił w 9 województwach, przy czym największy w: podkarpackim - o 732 mieszkania (o 14,7%), świętokrzyskim - o 688 mieszkań (o 30,2%), lubelskim - o 687 mieszkań (o 12,1%) oraz kujawsko-pomorskim - o 620 mieszkań (o 10,7%).

W 2011 r. na terenie miast zrealizowano 61,1% ogólnej liczby mieszkań oddanych do użytkowania (wobec 63,4% w 2010 r.) a ich przeciętna powierzchnia użytkowa wyniosła 87,2m² i była o 0,8m² większa niż przed rokiem. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania oddanego do użytkowania na wsi wyniosła 138,4m² (o 1,8m² mniej niż w 2010 r.) i była o 51,2m² większa od przeciętnej powierzchni użytkowej jednego mieszkania przekazanego w mieście (przed rokiem większa o 53,8m²).

W 2011 r. wydano **pozwolenia na budowę** 92772 nowych budynków mieszkalnych o łącznej liczbie mieszkań 175110 (w 2010 r. - 94781 budynków; 165116 mieszkań) oraz na budowę 42171 nowych budynków niemieszkalnych (przed rokiem 41685 budynków) o łącznej powierzchni użytkowej 17182,5 tys. m² (przed rokiem 16002,2 tys. m²).

W 2011 r. **rozpoczęto budowę** 162200 mieszkań, tj. o 4136 mieszkań (o 2,6%) więcej niż w 2010 r. Więcej mieszkań rozpoczęto w budownictwie indywidualnym - 90500 mieszkań (o 4023 mieszkania, tj. o 4,7% więcej), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem - 64706 mieszkań (o 1691 mieszkań, tj. o 2,7% więcej), społecznym czynszowym - 2779 mieszkań (o 744 mieszkania, tj. o 36,6% więcej) oraz zakładowym - 386 mieszkań wobec 78 mieszkań w 2010 r. Mniej mieszkań rozpoczęto w budownictwie spółdzielczym - 2263 mieszkania (o 2381 mieszkań, tj. o 51,3% mniej) oraz komunalnym - 1566 mieszkań (o 249 mieszkań, tj. o 13,7% mniej).

Szacuje się, że w końcu grudnia 2011 r. **w budowie** było 723,8 tys. mieszkań, wobec 692,6 tys. w końcu grudnia 2010 r., tj. o 4,5% więcej.

CONSTRUCTION RESULTS IN 2011

Construction and assembly production (including investment and repair work) carried out domestically in 2011 by construction enterprises (including estimated data for construction enterprises employing up to 9 persons) was by 14.0% higher than in 2010 (in 2010 an increase by 4.6%). Production carried out by the private sector entities was by 14.0% higher than in 2010, and its share in total construction and assembly production amounted to 99.1% (the previous year – an increase by 11.1%, the share – 99.1 %). A level of construction and assembly production realized in the public sector increased by 14.7% (a year earlier a drop by 19.5%).

Construction and assembly production carried out in 2011 by **construction enterprises employing more than 9 persons** was by 19.1% higher than a year earlier (in 2010 a rise by 2.9%). This growth resulted from an increase in the sale of investment work – by 24.6% and repair work – by 8.8%. An increase of production was recorded in all divisions of construction, while in entities, whose basic type of activity is civil engineering by 34.1% (against an increase the previous year by 1.3%), dealing mainly with specialized construction activities by 23.9% (an increase by 5.5%) and construction of building by 4.2% (an increase by 2.9%)

In the division of construction of buildings, the enterprises, whose basic type of activity is construction of residential and non-residential buildings (realizing 95.0% of production of this division, against 96.5% the previous year) recorded a rise of production by 2.2%.

In the division connected with work realized on civil engineering works, in entities carrying out mainly work within construction of roads and railways an increase of the sale amounted to 49.1%, in entities, whose basic type of activity is construction of pipelines, communication and electricity lines – 11.6 % and in entities specializing in carrying out work connected with construction of other civil engineering works – 6.7%.

Among the enterprises in the division of specialized construction activities, better effects were recorded in all types of activities, while entities carrying out other specialized construction activities – by 50.0%, building completion and finishing – by 26.5%, electrical, plumbing and other construction installation activities – by 15.4% and demolition and site preparation – by 0.7%,

In 2011 in comparison with 2010, changes occurred in the type structure of construction and assembly production carried out by enterprises employing more than 9 persons. The share of buildings decreased – by 1.5 points, i.e. from 43.1% to 41.6% in relation to civil engineering

works. A drop of work realized in the construction of residential buildings amounted to 0.6 points and concerned two and more dwelling buildings – a decline by 0.7 points, with growth slightly (by 0.1 points) in the scope of residences for communities. The share of one-dwelling buildings remained on the level of 2010 and amounted to 2.0 points. The share of production connected with realization of non-residential buildings in the total value of sale of construction and assembly production decreased by 0.9 points to 28.6% and concerned buildings for public entertainment, education, institutional care and sport halls (by 1.4 points), wholesale and retail trade buildings (0.9 points) and hotels and similar buildings (by 0.2 points). However, an increase in the share occurred in the scope of other non-residential buildings – by 0.8 points, industrial buildings and warehouses – by 0.7 points and office buildings (by 0.1 points). The share of work within traffic and communication buildings remained unchanged. An increase in the share of the sale of construction and assembly production connected with civil engineering works from 56.9% to 58.4% mainly resulted from an increase (by 3.0 points – to 28.2%) in the share of works concerning highways, streets and roads. A rise in the share of production carried out within other civil engineering works occurred on a considerably smaller scale and mainly concerned bridges, elevated highways, tunnels and subways - by 0.8 points, railways, suspension and elevated railways and other civil engineering works - by 0.3 points each and harbours, waterways, dams and other waterworks – by 0.2 points. The decline of the share in production was recorded mainly in the scope of local pipelines and cables - by 1.5 points and complex constructions on industrial sites – by 1.1 points.

In 2011, 92010 **new buildings** were completed¹ (551 buildings more than in 2010). The number of new residential buildings^{1,2} completed amounted to 71042 (71018 in 2010) and non-residential buildings 20968 (20441 in 2010). The total cubic volume of new buildings amounted to 131319.2 thou.m³ and was 3599.8 thou.m³ bigger than in 2010, of which residential buildings – 63417.3 thou.m³ (946.5 thou.m³ smaller) and non-residential buildings – 67902.0 thou.m³ (4546.3 thou.m³ bigger). The average cubic volume of a new building amounted to 1427.2m³ and increased by 30.7m³, of which a residential building – 892.7m³ (13,6m³ smaller) and a non-residential building – 3238.4m³ (139.0m³ bigger).

Moreover, as a result of buildings` **expansion** (residential and non-residential), their cubic volume increased by 13194.9 thou.m³ (by 12032.6 thou.m³ in 2010), while residential buildings – by 1083.4 thou.m³ (by 1032.5 thou.m³ in 2010) and non-residential buildings – by 12111.5 thou.m³ (by 11000.1 thou.m³ in 2010).

¹ Data regarding number of buildings and number and cubic volume of new buildings completed exclude buildings` expansion and concern buildings completed as a whole and first parts of buildings completed in stages – see Methodological Notes point 16

² Classified according to Polish Classification of Types of Construction - see Annex

The share of private construction in the total number of new buildings completed increased from 88.2% in 2010 to 88.9% in 2011 and in total cubic volume (including buildings` expansion) - from 49.6% to 53.5%.

The number of **new residential buildings**¹ - excluding residences for communities and one-dwelling buildings not adapted for permanent residence³ - completed in 2011 amounted to 68918 (68654 the previous year), while their cubic volume amounted to 62603.2 thou.m³ (63412.8 thou.m³ in 2010). The number of new residential buildings completed in **private construction** in 2011 amounted to 63888 (62962 in 2010) with the cubic volume 45443.7 thou.m³ (43965.9 thou.m³ in 2010). Private investors mainly constructed one-dwelling buildings – 94.1% of the cubic volume of new residential buildings completed (95.8% in 2010) with an average cubic volume of 683.7m³ (680.3m³ the previous year). Private investors mainly constructed two-storey buildings (73.7% of the total cubic volume). The average construction period of new private residential buildings amounted to 61.0 months in 2011 (61.1 months in 2010).

Excluding private construction 5030 new residential buildings were constructed in 2011 (5692 in 2010) with a cubic volume 17159.5 thou.m³ (19446.9 thou.m³ the previous year). In regard to cubic volume, among these buildings, buildings with 41 and more dwellings predominated (51.0% of the cubic volume of these buildings, 53.9% in 2010), while in regard to the number of storeys – four-storey buildings (30.8% of cubic volume, against – 27.9% the previous year), five-storey buildings (15.4% of the cubic volume, 16.3% the previous year), as well as two-storey buildings (13.3% of cubic volume in 2011; 14.1% the previous year). As in 2010, the dominant method of constructing new residential buildings in construction other than private was the traditional method and its share in the cubic volume of new residential buildings constructed by this group of investors increased by 16.2 pt. and amounted to 89.9%. A decrease was though noted in the share of the cubic volume of buildings constructed by monolithic methods (from 23.0% in 2010 to 8.8% in 2011), large panel methods (from 1.1% in 2010 to 0.1% in 2011), large block methods (from 2.0% in 2010 to 1.1% in 2011) and others methods (from 0.2% to 0.01%). The share of the Canadian method, not applied by investors in 2010, amounted to 0.1% in 2011.

In 2011, 130954 **dwellings** were completed, i.e. by 4881 dwellings (3.6%) less than in 2010. Dwellings completed in new residential buildings (completed as a whole or first part) constituted 95.3% of total dwellings completed in 2011 (94.9% in 2010), in different – from the first one - parts of new buildings partly completed – 1.0% (1.2% in 2010), dwellings obtained from

³ Summer houses, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence

reconstruction and adaptation in residential buildings – 1.4% (2.2% the previous year), from expansion of residential buildings – 1.9% (1.4% in 2010), while in non-residential buildings and residences for communities – 0.4% (0.3% as in the previous year).

A decline in the number of constructed dwellings was noted in construction **designated for sale and rent** - 48814 dwellings were completed i.e. by 4691 dwellings (8.8%) less, in **cooperative construction** - 3786 dwellings completed i.e. by 1266 dwellings (25.1%) less, in **public building society construction** - 1980 dwellings completed i.e. by 1149 dwellings (36.7%) less and in **municipal construction** – 2500 dwellings completed i.e. by 918 dwellings (26.9%) less. An increase in the number of constructed dwellings was noted in **private construction** – 73553 dwellings completed i.e. by 3112 dwellings (4.4%) more and in **company construction** – 321 dwellings completed i.e. 31 dwellings (10.7%) more.

In the total results of residential construction, the share of private construction increased only (from 51.9% in 2010 to 56.2% in 2011). However decreased the share of construction designated for sale and rent (from 39.4% in 2010 to 37.3% in 2011), cooperative construction (from 3.7% to 2.9%), municipal construction (from 2.5% to 1.9%) and public building society construction (from 2.3% to 1.5%). The share of company construction was 0.2% (as in the previous year).

In 2011 private investors constructed 73553 dwellings containing an average of 5.5 rooms (5.6 rooms in the previous year). Average usable floor area of a dwelling built by this group of investors decreased from 145.7m² in 2010 to 141.8m² in 2011. Average usable floor space of dwellings in non private construction amounted to 62.6m² (63.5m² in 2010) and average number of rooms - 2.9 (as in the previous year).

The general decline of dwellings completed was mainly connected with the worse results occurred in 7 voivodships. The largest decline was in: Mazowieckie - by 3847 dwellings (13.3% less), Dolnośląskie – by 2203 dwellings (17.3% less), Łódzkie - by 935 dwellings (13.4 % less) and Śląskie – by 702 dwellings (6.9 % less).

A growth in the number of dwellings completed occurred in 9 voivodships. The largest increase was in: Podkarpackie - by 732 dwellings (14.7% more), Świętokrzyskie – by 688 dwellings (30.2% more), Lubelskie - by 687 dwellings (12.1% more) and Kujawsko-pomorskie - by 620 dwellings (10.7% more).

In 2011, 61.1% of the total number of dwellings completed were constructed in urban areas (against 63.4% in 2010) and their average usable floor area amounted to 87.2m² and was 0.8m² larger than the previous year. The average usable floor area per dwelling completed in rural areas amounted to 138.4m² (1.8m² less than in 2010) and was 51.2m² larger than the average usable floor area per dwelling completed in urban areas (53.8m² larger the previous year).

In 2011, **building permits** were issued for 92772 new residential buildings with a total of 175110 dwellings (94781 buildings and 165116 dwellings in 2010) as well as for the construction of 42171 new non-residential buildings (41685 buildings the previous year) with a total usable floor area of 17182.5 thou.m² (16002.2 thou.m² the previous year).

In 2011, **the construction** of 162200 dwellings **was begun**, i.e. 4136 dwellings (2.6%) more than in 2010. A growth in the number of dwellings started was noted in private construction - 90500 dwellings (by 4023 dwellings, 4.7% more), construction designated for rent and sale - 64706 dwellings (by 1691 dwellings, 2.7% more), public building society construction - 2779 dwellings (by 744 dwellings, 36.6% more) and company construction - 386 dwellings (by 78 dwellings in 2010). A decline in the number of dwelling started was noted in cooperative construction – 2263 dwellings (by 2381 dwellings, 51.3% less) and municipal construction - 1566 dwellings (by 249 dwellings, 13.7% less).

It is estimated, that 723.8 thou. dwellings were **under construction** in the end of December 2011 against 692.6 thou. dwellings in the end of December 2010, i.e. 4.5% more.

Aneks

Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych¹

Symbol PKOB			Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa	Klasa
1			BUDYNKI
	11		BUDYNKI MIESZKALNE
		111	Budynki mieszkalne jednorodzinne - jednomieszkaniowe
		1110	Budynki mieszkalne jednorodzinne Klasa obejmuje: Samodzielne budynki takie jak: pawilony, wille, domy wypoczynkowe, leśniczówki, domy mieszkalne w gospodarstwach rolnych, rezydencje wiejskie, domy letnie itp. Domy bliźniacze lub szeregowy, w których każde mieszkanie ma swoje własne wejście z poziomu gruntu. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Budynków gospodarstw rolnych (1271)</i> <i>Budynków o dwóch mieszkaniach (1121)</i> <i>Budynków o trzech i więcej mieszkaniach (1122)</i>
		112	Budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe
		1121	Budynki o dwóch mieszkaniach Klasa obejmuje: Budynki samodzielne, domy bliźniacze lub szeregowy o dwóch mieszkaniach nie mających odrębnych wejść z poziomu gruntu (<i>zgodnie z ustawą Prawo budowlane zaliczane do budynków jednorodzinnych</i>)
		1122	Budynki o trzech i więcej mieszkaniach Klasa obejmuje: Budynki mieszkalne pozostałe, takie jak: budynki mieszkalne, o trzech i więcej mieszkaniach <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Budynków zbiorowego zamieszkania (1130)</i> <i>Hoteli (1211)</i> <i>Schronisk młodzieżowych, domków kempingowych, domów wypoczynkowych (1212)</i>

¹ Wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1316 z późniejszymi zmianami)

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
	113	Budynki zbiorowego zamieszkania
	1130	Budynki zbiorowego zamieszkania Klasa obejmuje: Budynki zbiorowego zamieszkania, w tym domy mieszkalne dla ludzi starszych, studentów, dzieci i innych grup społecznych, np. domy opieki społecznej, hotele robotnicze, internaty i bursy szkolne, domy studenckie, domy dziecka, domy dla bezdomnych itp.; budynki mieszkalne na terenie koszar, zakładów karnych i poprawczych, aresztów śledczych. Budynki rezydencji prezydenckich i biskupich, plebanie. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Szpitali, klinik i budynków instytucji z opieką medyczną (lekarską lub pielęgniarскую) (1264)</i> <i>Zabudowań koszarowych (1274)</i>
12		BUDYNKI NIEMIESZKALNE
	121	Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego
	1211	Budynki hoteli Klasa obejmuje: Hotele, motele, gospody, pensjonaty i podobne budynki oferujące zakwaterowanie, z restauracjami lub bez. Samodzielne restauracje i bary. <i>Klasa nie obejmuje</i> <i>Restauracji w budynkach mieszkalnych (1122)</i> <i>Schronisk młodzieżowych, schronisk górskich, domków kempingowych, domów wypoczynkowych (1212)</i> <i>Restauracji w centrach handlowych (1230)</i>
	1212	Budynki zakwaterowania turystycznego, pozostałe Klasa obejmuje Schroniska młodzieżowe, schroniska górskie, domki kempingowe, domy wypoczynkowe oraz pozostałe budynki zakwaterowania turystycznego. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Hoteli i podobnych budynków oferujących zakwaterowanie (1211)</i> <i>Wesołych miasteczek i parków wypoczynkowych (2412)</i>

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
	122	Budynki biurowe
	1220	Budynki biurowe Klasa obejmuje: Budynki wykorzystywane jako miejsce pracy dla działalności biura, sekretariatu lub innych o charakterze administracyjnym, np.: budynki banków, urzędów pocztowych, urzędów miejskich, gminnych, ministerstw, itp. lokali administracyjnych; budynki centrów konferencyjnych i kongresów, sądów i parlamentów. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Biur w budynkach przeznaczonych głównie do innych celów.</i>
	123	Budynki handlowo - usługowe
	1230	Budynki handlowo -usługowe Klasa obejmuje: Centra handlowe, domy towarowe, samodzielne sklepy i butiki, hale używane do targów, aukcji i wystaw, targowiska pod dachem, stacje paliw, stacje obsługi, apteki itp. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Sklepów w budynkach przeznaczonych głównie do innych celów.</i>
	124	Budynki transportu i łączności
	1241	Budynki łączności, dworców i terminali Klasa obejmuje: Budynki lotnisk, budynki dworców kolejowych, dworców autobusowych i terminali portowych, budynki stacji kolejek górskich i wyciągów krzesełkowych. Budynki stacji nadawczych radia i telewizji, budynki central telefonicznych, centra telekomunikacyjne itp. Hangary lotnicze, budynki nastawni kolejowych, "zajezdnie" dla lokomotyw i wagonów. Budki telefoniczne. Budynki latarni morskich. Budynki kontroli ruchu powietrznego. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Budynków stacji obsługi (1230);</i> <i>Zbiorników, silosów i budynków magazynowych (1252);</i> <i>Dróg kolejowych (212);</i> <i>Dróg lotniskowych (2130);</i> <i>Linii telekomunikacyjnych i masztów (2213, 2224);</i> <i>Terminali ropy i ropopochodnych (2303)</i>
	1242	Budynki garaży Klasa obejmuje: Garaże (nadziemne i podziemne) i zadaszone parkingi; budynki do przechowywania rowerów.

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
		<p><i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Stacji obsługi (1230);</i> <i>Parkingów w budynkach przeznaczonych głównie do innych celów.</i></p>
125		Budynki przemysłowe i magazynowe
	1251	<p>Budynki przemysłowe</p> <p><i>Klasa obejmuje:</i> Budynki przeznaczone na produkcję, np. fabryki, wytwórnie filmowe, warsztaty, rzeźnie, browary, montownie itp.</p> <p><i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Kompleksowych przemysłowych obiektów budowlanych (elektrowni, rafinerii, itp.), które nie posiadają formy budynku (230);</i> <i>Zbiorników, silosów i budynków magazynowych (1252);</i> <i>Niemieszkalnych budynków gospodarstw rolnych (1271).</i></p>
	1252	<p>Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe</p> <p><i>Klasa obejmuje:</i> Zbiorniki na ciecze; zbiorniki na gazy; silosy na zboże, cement i inne towary sypkie; chłodnie i budynki składowe specjalizowane, powierzchnie magazynowe.</p> <p><i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Budynków gospodarstw rolnych, w szczególności silosów i budynków magazynowych rolniczych przeznaczonych do przechowywania zbiorów (1271);</i> <i>Wież ciśnień (2222);</i> <i>Terminali ropy i ropopochodnych (2303).</i></p>
126		Ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej
	1261	<p>Ogólnodostępne obiekty kulturalne</p> <p><i>Klasa obejmuje:</i> Kina, sale koncertowe, opery, teatry itp.; sale kongresowe, domy kultury i wielozadaniowe sale wykorzystywane głównie do celów rozrywkowych; kasyna, cyrki teatry muzyczne, sale taneczne i dyskoteki, estrady itp.; budynki schronisk dla zwierząt, budynki ogrodów zoologicznych i botanicznych.</p> <p><i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Muzeów, galerii artystycznych (1262);</i> <i>Budynków kultury fizycznej (1265);</i> <i>Parków rozrywkowych i wypoczynkowych (2412).</i></p>

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
	1262	<p>Budynki muzeów i bibliotek</p> <p>Klasa obejmuje Muzea, galerie sztuki, biblioteki i centra informacyjne; budynki archiwów.</p> <p><i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków i objętych indywidualną ochroną konserwatorską oraz nieruchomości, archeologicznych dóbr kultury (1273).</i></p>
	1263	<p>Budynki szkół i instytucji badawczych</p> <p>Klasa obejmuje: Budynki przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych (np. gimnazja, licea ogólnokształcące, licea techniczne itp.), budynki szkół zawodowych lub kształcenia specjalistycznego; budynki szkół wyższych i placówki badawcze; laboratoria badawcze; specjalne szkoły dla dzieci niepełnosprawnych; ośrodki kształcenia ustawicznego; stacje meteorologiczne i hydrologiczne, budynki obserwatoriów.</p> <p><i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Internatów, które są odrębnymi budynkami oraz burs i domów studenckich (1130);</i> <i>Bibliotek (1262);</i> <i>Szpitali klinicznych (1264)</i></p>
	1264	<p>Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej</p> <p>Klasa obejmuje: Budynki instytucji świadczących usługi medyczne i chirurgiczne oraz pielęgnacyjne dla ludzi, sanatoria, szpitale długoterminowego leczenia, szpitale psychiatryczne, przychodnie, poradnie, żłobki, ośrodki pomocy społecznej dla matki i dziecka; szpitale kliniczne, szpitale więzienne i wojskowe, budynki przeznaczone do termoterapii, wodolecznictwa rehabilitacji, stacje krwiodawstwa, laktaria, kliniki weterynaryjne itp., Budynki instytucji ochrony zdrowia świadczące usługi zakwaterowania, z opieką lekarską i pielęgnarską dla ludzi starszych, niepełnosprawnych, itp.</p> <p><i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Domów opieki społecznej (bez opieki medycznej) dla ludzi starszych lub niepełnosprawnych, itp. (1130)</i></p>

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
		1265 Budynki kultury fizycznej Klasa obejmuje: Budynki przeznaczone dla imprez sportowych w halach (boiska do koszykówki, korty tenisowe, kryte baseny, hale gimnastyczne, sztuczne lodowiska itp.) wyposażone w stanowiska, tarasy itp. przeznaczone dla widzów oraz w prysznic, szatnie itp. dla uczestników. Zadaszone trybuny do oglądania sportów na świeżym powietrzu. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Hal wielofunkcyjnych przeznaczonych głównie do celów rozrywkowych (1261)</i> <i>Boisk sportowych przeznaczonych do sportów na świeżym powietrzu, np. odkrytych kortów tenisowych, odkrytych basenów itp. (2411)</i>
127		Pozostałe budynki niemieszkalne
		1271 Budynki gospodarstw rolnych Klasa obejmuje: Budynki gospodarstw rolnych i budynki magazynowe dla działalności rolniczej np. obory, stajnie, budynki inwentarskie dla trzody chlewnej, owczarnie, stadniny koni, przemysłowe ферmy drobiu, stodoły, pomieszczenia do przechowywania sprzętu, szopy rolnicze, spiżarnie, piwnice do przechowywania wina, kadzie na wino, szklarnie, silosy rolnicze, itp. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Ogrodów zoologicznych i ogrodów botanicznych (2412)</i>
		1272 Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych Klasa obejmuje: Kościoły, kaplice, cerkwie, meczety, synagogi, itp. Cmentarze i obiekty z nimi związane, domy pogrzebowe, krematoria. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Budynków kultu religijnego wykorzystywanych jako muzea (1262),</i> <i>Obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków i objętych indywidualną ochroną konserwatorską oraz nieruchomości, archeologicznych dóbr kultury (1273)</i>

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
		1273
		Obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków i objęte indywidualną ochroną konserwatorską oraz nieruchome, archeologiczne dobra kultury. Klasa obejmuje Wszelkie obiekty budowlane bez względu na stan zachowania, ale nie wykorzystywane do innych celów; nieruchome, archeologiczne dobra kultury.
		1274
		Pozostałe budynki niemieszkalne, gdzie indziej nie wymienione Klasa obejmuje: Zakłady karne i poprawcze, areszty śledcze, schroniska dla nieletnich, zabudowania koszarowe. Obiekty miejskie użyteczności publicznej, takie jak wiaty autobusowe, toalety publiczne, łaźnie itp. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Budek telefonicznych (1241)</i> <i>Szpitali więziennych i wojskowych (1264)</i> <i>Budowli wojskowych (2420)</i> <i>Budynków mieszkalnych na terenie koszar, zakładów karnych i poprawczych, aresztów śledczych (1130)</i>
2		OBIEKTY INŻYNIERII LĄDOWEJ I WODNEJ
	21	INFRASTRUKTURA TRANSPORTU
	211	Autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe
		2111
		Autostrady i drogi ekspresowe Klasa obejmuje: Autostrady i drogi ekspresowe międzymiastowe, w tym skrzyżowania i węzły wraz z: instalacjami do oświetlenia dróg i sygnalizacji, skarpami i nasypami, rowami, ścianami oporowymi, urządzeniami bezpieczeństwa ruchu, pasami jezdni przeznaczonymi do parkowania i barierami ochronnymi, przepustami pod drogami i urządzeniami odwadniającymi drogi. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Stacji obsługi umieszczonych wzdłuż autostrad (1230)</i> <i>Mostów, wiaduktów i estakad (2141)</i> <i>Tuneli i przejść podziemnych (2142)</i>

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
	2112	<p>Ulice i drogi pozostałe</p> <p>Klasa obejmuje:</p> <p>Drogi na obszarach miejskich i zamiejskich, w tym: skrzyżowania, węzły komunikacyjne i parkingi, np.: drogi, ulice, aleje, ronda, drogi gruntowe, drogi boczne, drogi dojazdowe, drogi wiejskie i leśne, ścieżki dla pieszych, ścieżki rowerowe, ścieżki do jazdy konnej, drogi i strefy dla pieszych, wraz z: instalacjami do oświetlenia dróg i sygnalizacji, nasypami, rowami, słupkami bezpieczeństwa, przepustami pod drogami i urządzeniami odwadniającymi drogi.</p>
212		Drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych
	2121	<p>Drogi szynowe kolejowe</p> <p>Klasa obejmuje:</p> <p>Drogi szynowe kolejowe, bocznice, budowle i urządzenia przeznaczone do prowadzenia ruchu kolejowego: stacje, stacje postojowe, stacje rozrządowe itp.; urządzenia i instalacje do sterowania ruchem kolejowym: teletechniczne, informatyczne, energetyczne, oświetleniowe itp.</p> <p><i>Klasa nie obejmuje</i></p> <p><i>Budynków dworców kolejowych (1241)</i></p> <p><i>Mostów kolejowych (2141)</i></p> <p><i>Tuneli kolejowych (2142)</i></p> <p><i>Dróg szynowych na obszarach miejskich, dróg kolei napowietrznych lub podwieszanych (2122)</i></p>
	2122	<p>Drogi szynowe na obszarach miejskich, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych</p> <p>Klasa obejmuje:</p> <p>Drogi szynowe na obszarach miejskich: metro, sieć miejska (linie tramwajowe), w tym na wydzielonej trasie, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych, budowle i urządzenia przeznaczone do prowadzenia ruchu: stacje, stacje postojowe, zajezdnie itp.,</p> <p>Urządzenia i instalacje do sterowania ruchem: teletechniczne, informatyczne, energetyczne, oświetleniowe, bezpieczeństwa, przeciwpożarowe itp.</p> <p><i>Klasa nie obejmuje:</i></p> <p><i>Dróg szynowych kolejowych (2121)</i></p>

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
	213	Drogi lotniskowe
	2130	Drogi lotniskowe Klasa obejmuje: Pasy startowe, w tym drogi startowe o nawierzchni sztucznej, Pasy dróg kołowania, w tym drogi kołowania o nawierzchni sztucznej Nasypy, rowy odwadniające, instalacje sygnalizacji świetlnej, systemy oświetlenia nawigacyjnego oraz systemy awaryjnego zasilania, miejsca startu śmigłowców, place postojowe samolotów. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Budynków i urządzeń lotniskowych (1241)</i>
	214	Mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne
	2141	Mosty wiadukty i estakady Klasa obejmuje Mosty drogowe i kolejowe z wszelkiego rodzaju materiałów (metalowe, betonowe itp.), estakady, mosty ruchome, wiadukty, mosty na drogach wiejskich i leśnych, mosty dla pieszych, kładki, mostki, włączając konstrukcje dróg na tych obiektach wraz z: instalacjami oświetlenia, sygnalizacji, bezpieczeństwa i postojowe.
	2142	Tunele i przejścia podziemne Klasa obejmuje: Budowle podziemne przeznaczone do ruchu drogowego, i kolejowego i pieszego wraz z: instalacjami oświetlenia, sygnalizacji, bezpieczeństwa i postojowe.
	215	Budowle wodne
	2151	Porty, przystanie i kanały żeglowne Klasa obejmuje: Budowle portowe - morskie, rzeczne i na jeziorach (nabrzeża, doki, baseny portowe, falochrony, mola, tamy (groble) portowe, pomosty itp.), kanały żeglowne, budowle rzeczne i na jeziorach (śluzy, mosty i tunele kanałowe), nabrzeża, uregulowane brzegi rzek i dróg wodnych, porty wojskowe, stocznie. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Zapór i podobnych budowli zbiorników retencyjnych (2152)</i> <i>Portowych terminali ropopochodnych (2303)</i> <i>Przystani jachtowych (2412)</i> <i>Budynków latarni morskich (1241)</i>

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
		2152 Zapory wodne Klasa obejmuje: Zapory wodne i podobne budowle do zatrzymywania wody dla wszelkich celów: produkcji energii w elektrowniach wodnych, irygacji, regulacji spławności, ochrony przeciwpowodziowej. Groble, tamy, jazy, stopnie wodne i budowle zabezpieczające brzegi. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Elektrowni wodnych (2302)</i> <i>Śluz (2151).</i>
		2153 Budowle inżynierskie służące do nawadniania i kultywacji ziemi Klasa obejmuje: Kanały irygacyjne i inne budowle związane z dostarczaniem wody dla celów kultywacji ziemi, akwedukty, budowle służące drenażowi i otwarte rowy drenażowe <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Akweduktów będących zabytkami (1273)</i> <i>Zapór wodnych (2152)</i> <i>Wodociągów (2212, 2222).</i>
22	221	Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne Rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe
		2211 Rurociągi przesyłowe do transportu ropy naftowej i gazu Klasa obejmuje: Rurociągi przesyłowe naziemne, podziemne lub podwodne do transportu produktów naftowych i gazu; rurociągi przesyłowe naziemne, podziemne lub podwodne do transportu produktów chemicznych i innych produktów, stacje pomp. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Wodociągów (2212, 2222)</i> <i>Sieci gazowych rozdzielczych na terenach miejskich (2221)</i> <i>Terminali ropy i ropopochodnych (2303)</i>
		2212 Rurociągi przesyłowe do transportu wody i ścieków Klasa obejmuje: Rurociągi przesyłowe naziemne, podziemne i podwodne do transportu wody i ścieków, stacje pomp, stacje filtrów lub ujęć wody. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Kanałów irygacyjnych i akweduktów (2153)</i> <i>Rurociągów sieci rozdzielczych wody (2222)</i>

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
		2213 Linie telekomunikacyjne przesyłowe Klasa obejmuje: Linie telekomunikacyjne (nadziemne, podziemne lub podwodne), systemy przekaźnikowe, sieci radiowe, telewizyjne lub kablowe, stacje przekaźnikowe, radary, maszty, wieże i słupy telekomunikacyjne, infrastrukturę radiokomunikacyjną. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Linii elektroenergetycznych przesyłowych (2214)</i> <i>Sieci telekomunikacji na terenach miejskich (2224)</i>
		2214 Linie elektroenergetyczne przesyłowe Klasa obejmuje: Linie elektroenergetyczne przesyłowe nadziemne lub podziemne, Słupowe stacje transformatorowe (bez transformatorów) i rozdzielcze. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Instalacji oświetleniowych dróg i ulic (2111, 2112)</i> <i>Linii elektroenergetycznych rozdzielczych łącznie z urządzeniami pomocniczymi (2224)</i>
222		Rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze
		2221 Rurociągi sieci rozdzielczej gazu Klasa obejmuje: Rurociągi sieci rozdzielczej gazu naziemne i podziemne.
		2222 Rurociągi sieci wodociągowej rozdzielczej Klasa obejmuje: Rurociągi sieci rozdzielczej wody Rurociągi sieci rozdzielczej gorącej wody, pary i sprężonego powietrza Studnie, fontanny, hydranty, wieże ciśnień. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Kanałów irygacyjnych (2153)</i> <i>Oczyszczalni wód i ścieków (2223)</i>
		2223 Rurociągi sieci kanalizacyjnej rozdzielczej Klasa obejmuje: Rurociągi sieci kanalizacyjnej rozdzielczej i kolektory Oczyszczalnie wód i ścieków.
		2224 Linie elektroenergetyczne i telekomunikacyjne rozdzielcze Klasa obejmuje Linie elektroenergetyczne i telekomunikacyjne rozdzielcze (nadziemne lub podziemne) i instalacje pomocnicze (stacje i podstacje transformatorowe, słupy telegraficzne, itp.). Lokalne sieci telewizji kablowej i związane z nią anteny zbiorcze.

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
	23	KOMPLEKSOWE BUDOWLE NA TERENACH PRZEMYSŁOWYCH
	230	Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych <i>Grupa ta zawiera kompleksowe obiekty budowlane przemysłowe (elektrownie, rafinerie itp.), które nie mają formy budynku</i>
	2301	Budowle dla górnictwa i kopalnictwa Klasa obejmuje: Budowle dla górnictwa i kopalnictwa, eksploatacji złóż węglowodorów, eksploatacji kamieniołomów, żwirowni, itp. (np. stacje załadownicze i wyładownicze, wyciągi szybowe, itp.), Budowle wytwórni gipsu, cementowni, cegielni, wytwórni materiałów budowlanych ceramicznych, itp. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Budynków biurowych (1220)</i> <i>Budynków produkcyjnych (np. fabryk, warsztatów) zadaszonych (1251)</i>
	2302	Elektrownie Klasa obejmuje Elektrownie wodne lub ciepłe wytwarzające energię elektryczną (np. elektrownie opalane węglem, elektrownie atomowe) i elektrownie napędzane wiatrem, budowle zakładów do przetwarzania paliwa nuklearnego, spalarnie odpadów. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Zapór wodnych (2152)</i> <i>Linii elektroenergetycznych, w tym stacji transformatorowych i rozdzielczych (2214)</i> <i>Linii elektroenergetycznych rozdzielczych (2224)</i>
	2303	Zakłady chemiczne Klasa obejmuje: Budowle, będące częścią zakładów chemicznych, petrochemii lub rafinerii naftowych, urządzenia końcowe dla węglowodorów, koksownie, gazownie. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Stacji obsługi (1230)</i> <i>Budynków przemysłowych (1251)</i> <i>Zbiorników, silosów i budynków magazynowych (1252)</i>

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
		2304 Zakłady przemysłu ciężkiego, gdzie indziej nie sklasyfikowane Klasa obejmuje: Budowle będące częścią terenów zakładów przemysłu ciężkiego, takie jak wielkie piece, walcownie, odlewnie itp. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Budynków przemysłowych (1251)</i> <i>Budowli dla górnictwa lub kopalnictwa (2301)</i>
24		OBIEKTY INŻYNIERII LĄDOWEJ I WODNEJ POZOSTAŁE
	241	Budowle sportowe i rekreacyjne
		2411 Boiska i budowle sportowe Klasa obejmuje: Zagospodarowane tereny sportowe przeznaczone do uprawiania sportów na świeżym powietrzu, np. piłka nożna, baseball, rugby, sporty wodne, lekkoatletyka, wyścigi samochodowe, rowerowe lub konne. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Zadaszonych trybun z miejscami do siedzenia przeznaczonych do oglądania sportów na świeżym powietrzu (1265)</i> <i>Hal sportowych (1265)</i> <i>Placów gier i zabaw, wesołych miasteczek lub parków wypoczynkowych (2412)</i> <i>Pól golfowych (2412)</i> <i>Urządzeń przystani jachtowych (2412)</i>
		2412 Budowle sportowe i rekreacyjne pozostałe Klasa obejmuje: Wesołe miasteczka lub parki wypoczynkowe oraz inne obiekty na wolnym powietrzu np.: trasy i szlaki narciarskie, wyciągi orczykowe, krzeselkowe i kabinowe - zainstalowane na stałe; Skocznie, tory saneczkowe, bobslejowe, pola golfowe, lotniska sportowe, ośrodki jazdy konnej, przystanie jachtowe oraz wyposażenie plaż i bazy sportów wodnych; ogrody i parki publiczne, skwery, ogrody botaniczne i zoologiczne; schroniska dla zwierząt (np. niezadaszone wybiegi dla zwierząt, boksy usytuowane poza budynkami). <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Schronisk górskich (1212)</i> <i>Stacji kolejek linowych i wyciągów krzeselkowych (1241)</i> <i>Budynków ogólnodostępnych obiektów kulturalnych (1261)</i> <i>Hal sportowych (1265)</i> <i>Budynków ogrodów zoologicznych i botanicznych (1261)</i> <i>Budynków schronisk dla zwierząt (1261)</i>

Symbol PKOB		Wyszczególnienie
Sekcja	Dział	Grupa Klasa
	242	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe, gdzie indziej nie sklasyfikowane
	2420	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe, gdzie indziej nie sklasyfikowane Klasa obejmuje: Obiekty inżynierii wojskowej, np. forty, blokhauzy, bunkry, strzelnice (poligony); wojskowe centra doświadczalne itp. Obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej nie sklasyfikowane, łącznie z terenami wyrzutni satelitarnych, Porzucone obiekty byłych terenów przemysłowych lub miejskich Wysypiska śmieci i miejsca składowania odpadów. <i>Klasa nie obejmuje:</i> <i>Wojskowych portów lotniczych (1241)</i> <i>Zabudowań koszarowych (1274)</i> <i>Portów wojskowych (2151).</i>

Polish Classification of Types of Constructions¹

Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
1				<i>BUILDINGS</i>
	11			Residential buildings
		111		One-dwelling buildings
			1110	One-dwelling buildings This class includes: Detached houses such as bungalows, villas, chalets, forest lodges, farmhouses, country houses, summer houses, weekend houses, semi-detached or terraced houses, with each dwelling having its own entrance directly from ground surface <i>This class excludes:</i> <i>Non-residential farm buildings (1271)</i> <i>Two dwelling buildings (1121)</i> <i>Three and more dwelling buildings (1122)</i>
		112		Two and more dwelling buildings
			1121	Two-dwelling buildings This class includes: Detached houses, semi-detached or terraced houses with two dwellings (in accordance with the Polish Building Code) not having its own entrance directly from ground surface
			1122	Three and more dwelling buildings This class includes: Other residential buildings such as flat blocks, apartment houses with three or more dwellings <i>This class excludes:</i> <i>Residences for communities (1130)</i> <i>Hotels (1211)</i> <i>Youth hotels, holiday camps and vacation bungalows (1212)</i>

¹ Implemented by the Resolution of the Council of Ministers, dated 30 December 1999 (Journal of Laws No 112, item 1316 with later amendments).

Code of PKOB			Description
Section	Division	Group	Class
		113	Residences for communities
		1130	Residences for communities This class includes: Residential buildings for communities, including residences and service residences for the elderly, students, children and other social groups e.g. retirement homes, worker`s hotels, fraternity homes, orphanages, hostels for the homeless etc.; residential buildings in barracks, penitentiaries and reformatories, detention centres; presidential and episcopal residences, presbyteries <i>This class excludes:</i> <i>Hospital, clinics, institutional buildings with medical and nursing care (1264)</i> <i>Prisons, barracks (1274)</i>
12			Non-residential buildings
		121	Hotels and similar buildings
		1211	Hotel buildings This class includes: Hotels, motels, inns, pensions and similar lodging buildings with or without restaurants; detached restaurants and bars <i>This class excludes:</i> <i>Restaurants integrated in apartment buildings (1122)</i> <i>Youth hostels, mountain refuges, holiday camps, vacation bungalows (1212)</i> <i>Restaurants integrated in shopping centres (1230)</i>
		1212	Other short-stay accommodation buildings This class includes: Youth hostels, mountain refuges, children`s or family holiday camps, vacation bungalows, holiday and rest homes and other lodging buildings for holiday makers <i>This class excludes:</i> <i>Hotels and similar lodging buildings (1211)</i> <i>Amusement and leisure parks (2412)</i>

Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
		122		Office buildings
			1220	Office buildings This class includes: Buildings used as places of business, for clerical and administrative purposes e.g. banks, post offices, municipal offices, government department offices, etc.; conference and congress centres, law courts, parliament buildings <i>This class excludes:</i> <i>Offices integrated in buildings mainly used for other purposes</i>
		123		Wholesale and retail trade buildings
			1230	Wholesale and retail trade buildings This class includes: Shopping centres, shopping malls, department stores, detached shops and boutiques, halls used for fairs, auctions and exhibitions, indoor markets, services stations, pharmacies, filling stations, etc. <i>This class excludes:</i> <i>Shops integrated in buildings mainly used for other purposes</i>
		124		Traffic and communication buildings
			1241	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings This class includes: Buildings and installations of civil and military airports, rail stations, bus stations and harbour terminals, cablecar and chairlift stations; radio and television broadcast buildings, telephone exchange buildings, telecommunication centres; airplane hangars, signal-box buildings and engine and wagon sheds; telephone booths; lighthouses buildings; air craft control buildings (towers) <i>This class excludes:</i> <i>Service stations (1230)</i> <i>Reservoirs, silos and warehouses (1252)</i> <i>Railway tracks (212)</i> <i>Airfield runways(2130)</i> <i>Telecommunication lines and masts (2213, 2224)</i> <i>Hydrocarbon terminals(2303)</i>

Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
			1242	<p>Garage buildings</p> <p>This class includes:</p> <p>Garages (overground or underground) and roofed car parks; bicycle sheds</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Service stations (1230)</i></p> <p><i>Car parking in buildings mainly used for other purposes</i></p>
125				Industrial buildings and warehouses
			1251	<p>Industrial buildings</p> <p>This class includes:</p> <p>Covered buildings used for industrial production e.g. factories, workshops, factory bays, slaughterhouses, breweries, assembly plants, etc.</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Complex industrial installation (power stations, refineries etc.) (230)</i></p> <p><i>Reservoirs, silos and warehouses (1252)</i></p> <p><i>Non-residential farm buildings (1271)</i></p>
			1252	<p>Reservoirs, silos and warehouses</p> <p>This class includes:</p> <p>Reservoirs and tanks, reservoirs for oil and gas, silos for cereals, cement or other dry aggregates; cold stores and specialised warehouses; storage areas</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Farm buildings especially agricultural silos and storage buildings used for agriculture (1271)</i></p> <p><i>Water towers (2222)</i></p> <p><i>Hydrocarbon terminals(2303)</i></p>
126				Buildings for public entertainment, education, hospital and institutional care and sport halls
			1261	<p>Buildings for public entertainment</p> <p>This class includes:</p> <p>Cinemas, concert halls, opera houses, theatres; meeting halls and multi-purpose halls mainly used for public entertainment; casinos, circuses, music halls, dance-halls and discotheques, bandstands; kennels; zoological and botanical gardens` buildings</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Museums, art galleries (1262)</i></p> <p><i>Amusement and leisure parks (2412)</i></p>

Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
			1262	<p>Museums and libraries</p> <p>This class includes: Museums, art galleries, libraries and resource centres; archive buildings</p> <p><i>This class excludes:</i> <i>buildings entered into the register of historical monuments and subject to individual protection, immovable archaeological cultural good (1273)</i></p>
			1263	<p>School, university and research buildings</p> <p>This class includes: Buildings used for pre-primary, primary and secondary education (e.g. nursery schools, kindergartens, primary schools, secondary schools colleges, grammar schools, technical schools etc.), formal education schools, vocational training schools; buildings used for higher education and research; research laboratories; higher educational establishments; special schools for handicapped children; further education colleges, weather stations, observatory buildings</p> <p><i>This class excludes:</i> <i>Hostels which are detached buildings of boarding schools (1130)</i> <i>Hostels for students (1130)</i> <i>Libraries (1262)</i> <i>University hospitals (1264)</i></p>
			1264	<p>Hospital or institutional care buildings</p> <p>This class includes: Institutions providing medical and surgical treatment and nursing care for ill or injured people; sanatoria, long-stay hospitals and nursing homes, psychiatric hospitals, dispensaries, maternity facilities, maternal and child welfare centres; university hospitals, hospitals of penitentiaries, prisons or armed forces; buildings used for thermal treatment, thalassotherapy, functional rehabilitation, blood transfusion, breast milk collection, veterinary treatment; institutional buildings with combined residential/lodging services and nurse or medical care for the elderly, for handicapped people, etc.</p> <p><i>This class excludes:</i> <i>Residences and homes with social assistance (welfare) service for old or handicapped people (without medical care) (1130)</i></p>

Code of PKOB		Description
Section	Division	Group Class
		1265 Sports halls This class includes: Buildings used for indoor sports (basketball and tennis courts, swimming pools, gymnastic halls, skating or ice-hockey rinks etc.) providing facilities for spectators (stand, terraces, etc.) and for participants (shower and changing rooms, etc.) <i>This class excludes:</i> <i>Multipurpose halls mainly used for public entertainment (1261)</i> <i>Sport grounds used for open-air sports, e.g. open-air tennis courts, open-air swimming pools etc (2411)</i>
127		Other non-residential buildings
		1271 Non-residential farm buildings This class includes: Farm buildings and storage buildings used for agricultural farming, e.g. cowsheds, stables, pig houses, sheep-folds, studs, kennels, industrial hen-houses, granaries, garages, hangars and agricultural outhouses, cellars, wine making plant, wine vats, greenhouses, agricultural silos, etc. <i>This class excludes:</i> <i>Installations of zoological and botanical gardens (2412)</i>
		1272 Buildings used as places of worship and for religious activities This class includes: Churches, chapels, mosques, synagogues, etc.; cemeteries and associated constructions, funeral parlors, crematoriums <i>This class excludes:</i> <i>Secularized religious buildings used as museums (1262)</i> <i>buildings entered into the register of historical monuments and subject to individual protection, immovable archaeological cultural goods (1273)</i>
		1273 Buildings entered into the register of historical monuments and subject to individual protection, immovable archaeological cultural goods, This class includes: Historic or protected buildings of any kind, not used for other purposes; protected ruins, archeological excavations and prehistoric sites <i>This class excludes:</i> <i>Museums (1262)</i>

Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
			1274	Other non-residential buildings not elsewhere classified This class includes: Penitentiaries, prisons and remand centres, barracks for armed forces, police or fire services; urban furniture such as bus shelters, public toilets, wash houses, etc. <i>This class excludes:</i> <i>Telephone booths (1241)</i> <i>Hospitals of penitentiaries, prisons and armed forces (1264)</i> <i>Military engineering works (2420)</i> <i>Residential buildings in barracks, penitentiaries and reformatories, detention centres (1130)</i>
2				CIVIL ENGINEERING WORKS
	21			Transport infrastructures
		211		Highways, streets and roads
			2111	Highways and motor ways This class includes: Motorways and roads for long-distance traffic, including interchanges and junctions, installations used for road lightning and traffic signaling, embankment, ditches, supporting walls, safety devices, parking lanes and crash barriers, culverts and road drainage systems <i>This class excludes:</i> <i>Motorway service station (1230)</i> <i>Bridges and elevated highways (2141)</i> <i>Tunnel and subways (2142)</i>
			2112	Streets and roads This class includes: Streets inside towns and villages, country roads and pathways (including car parks, interchanges, junctions, roundabouts and circles) e.g. streets, avenues, alleys, lanes, unmettalled roads, by-roads, farm or forest tracks, footpaths, bridle and bicycle paths, squares, pedestrian ways and precincts including installations used for street lighting and traffic signaling, embankment, ditches, safety bars

Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
		212		Railways, suspension and elevated railways
		2121		<p>Long-distance railways, suspension and elevated railways</p> <p>This class includes:</p> <p>Main railway lines, sidings, rail points, railway crossings, station shunting and sorting lines; platforms and signaling stations, electrification structures, embankment,</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Railway stations (1241)</i></p> <p><i>Railway bridges (2141)</i></p> <p><i>Railway tunnels (2142)</i></p> <p><i>Urban railways, suspension and elevated railways (2122)</i></p>
		2122		<p>Urban railways, suspension and elevated railways</p> <p>This class includes:</p> <p>Metropolitan railways, underground, urban networks (tram) segregated from other traffic; constructions and systems for railway traffic: stations, yards and sheds; suspension and elevated railways; platforms and signaling stations, electrification structures, embankment, ditches, supporting walls</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Long-distance railways (2121)</i></p>
		213		Airfield runways
		2130		<p>Airfield runways</p> <p>This class includes:</p> <p>airfield runway strips, including runways with synthetic surface; taxiway strips, including taxiways with synthetic surface, embankment, ditches, drainage installations, signaling and lighting systems; emergency power-supply systems; take-off sites for helicopters</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Airfield buildings and installations (1241)</i></p>
		214		Bridges, elevated highways, tunnels and subways
		2141		<p>Bridges and elevated highways</p> <p>This class includes:</p> <p>Road or rail bridges of metal, concrete or other materials, including structures for elevated highways; mobile bridges, viaducts, bridges of farm and forest tracks, footbridges including roads constructed on such objects, including installations for lighting, signalling, safety and parking</p>
		2142		<p>Tunnels and subways</p> <p><i>This class includes:</i></p> <p>Underground constructions for railway, pedestrian and road traffic including installations for lighting, signalling, safety and parking.</p>

Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
		215		Harbours, waterways, dams and other waterworks
		2151		<p>Harbours and navigable canals</p> <p>This class includes:</p> <p>Sea or river ports (quays, docks, side-docks, jetties, moles, etc.); navigable canals; river works and canal constructions (locks, canal bridges and tunnels), wharves, embankments and tow-paths; military ports; shipyards</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Dams and similar water-retaining constructions (2154)</i></p> <p><i>Coastal and riverside hydrocarbon terminals (2303)</i></p> <p><i>Marinas (2412)</i></p> <p><i>Lighthouse buildings (1241)</i></p>
		2152		<p>Dams</p> <p>This class includes:</p> <p>Dams and similar water-retaining constructions used to hold back water for every type of use: hydro-electricity, irrigation, flow regulation, flood prevention; dykes, dams, weirs, falls and bank-protection structures</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Hydro-electric power stations (2302)</i></p> <p><i>Locks (2151)</i></p>
		2153		<p>Aqueducts, irrigation and cultivation waterworks</p> <p>This class includes:</p> <p>Irrigation canals and other water supply constructions for the purpose of land cultivation; aqueducts; drainage works and open drain ditches</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Aqueducts as historic monuments (1273)</i></p> <p><i>Dams (2152)</i></p> <p><i>Water pipelines (2212, 2222)</i></p>
	22			Pipelines, communication and electricity lines
		221		Long-distance pipelines, long-distance communication and electricity power lines
		2211		<p>Long-distance oil and gas pipelines</p> <p>This class includes:</p> <p>Long-distance overland, underground or submarine pipelines for the conveyance of petroleum products and gas; long-distance overland, underground or submarine pipelines for chemicals and other products; pumping stations</p>

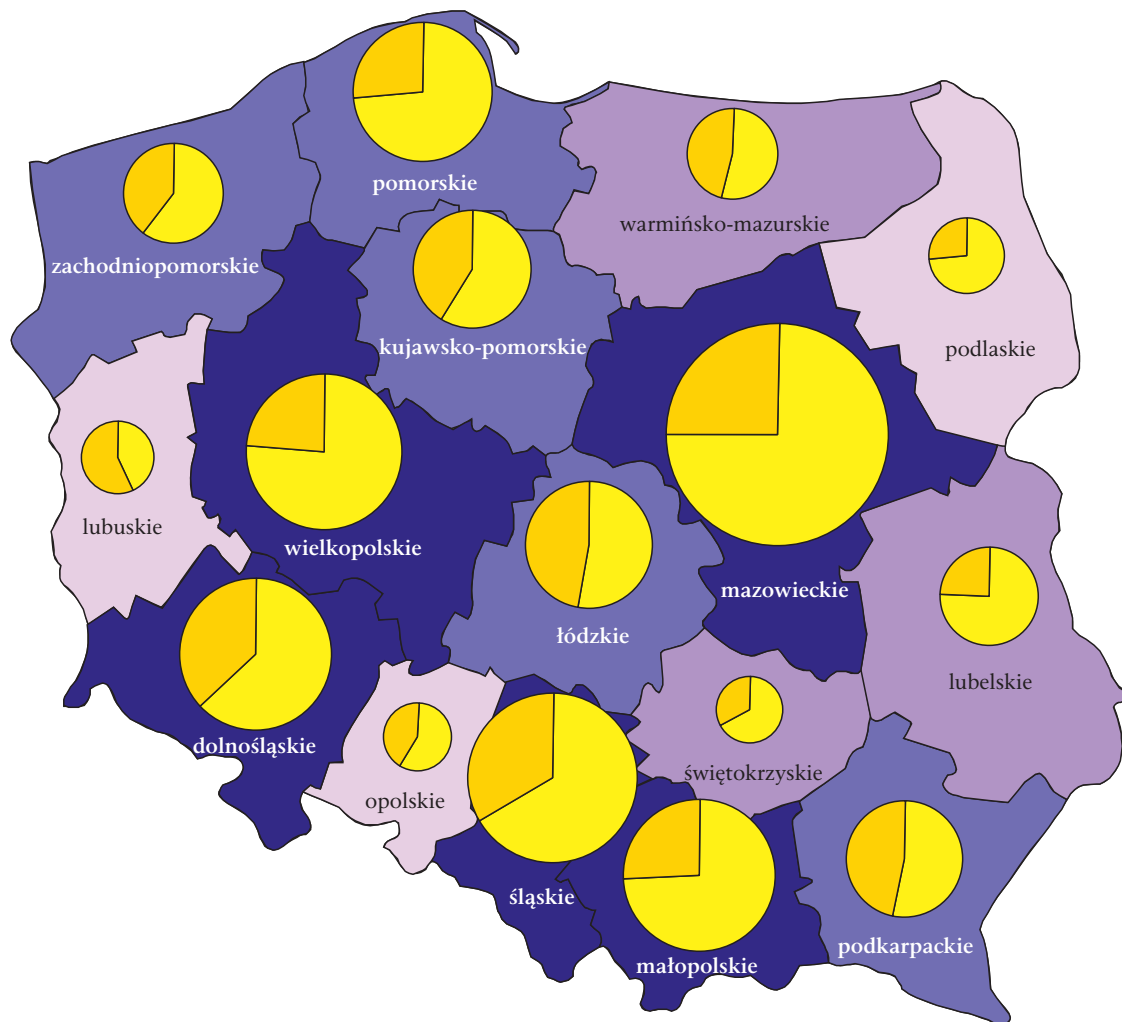
Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
				<p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Water pipelines (2212, 2222)</i></p> <p><i>Urban gas supply lines (2221)</i></p> <p>Terminals for hydrocarbons (2303)</p>
			2212	<p>Long-distance water pipelines and sewage pipelines</p> <p>This class includes:</p> <p>Long-distance overland, underground or submarine pipelines for the conveyance of water and sewage; pumping, filtering and catchment stations</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Irrigation canals and aqueducts (2153)</i></p> <p><i>Local supply pipelines for water(2222)</i></p>
			2213	<p>Long-distance telecommunication lines</p> <p>This class includes:</p> <p>Long-distance overland, underground or submarine telecommunication lines, relay systems, radio and television or cable networks, relay towers and infrastructure for radio communication; telecommunication masts</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Electricity lines (2214)</i></p> <p><i>Urban telecommunication networks (2224)</i></p>
			2214	<p>Long-distance electricity power lines</p> <p>This class includes:</p> <p>Long-distance overland or underground high or medium tension electric power distribution lines; pole transformer stations (excluding transformers) and switching stations</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Road lightning installations (2111, 2112)</i></p> <p><i>Urban electric power distribution lines and ancillary installations (2224)</i></p>
		222		Local pipelines and cables
			2221	<p>Local gas supply lines</p> <p>This class includes:</p> <p>Local overland or underground pipelines for the conveyance of gas</p>

Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
			2222	Local water supply pipelines This class includes: Local pipelines for the conveyance of water; local pipelines for the conveyance of hot water, steam or compressed air; wells, fountains and hydrants, water towers <i>This class excludes:</i> <i>Irrigation installations (2153)</i> <i>Water purification installations (2223)</i>
			2223	Local waste water pipelines This class includes: Sewer networks and waste water collectors; waste water treatment plants
			2224	Local electricity and telecommunication cables This class includes: Local electricity and telecommunication cables (overland or underground) and ancillary installations (transformer stations and substations, telegraph poles, etc.); local television cables and associated collective antennae
23				Complex constructions on industrial sites
		230		Complex constructions on industrial sites
			2301	Constructions for mining or extraction This class includes: Installations and constructions for mining, the extraction of hydrocarbon deposits, quarrying, exploitation of gravel pits, etc. (e.g. loading and discharging stations, winding towers, etc.); plaster works, cement works, brick works, tile works, etc. <i>This class excludes:</i> <i>Office buildings (1220)</i> <i>Industrial buildings (e.g. factories, workshops) with roofing (1251)</i>
			2302	Power plant constructions This class includes: Hydraulic or thermal power stations and equipment for generating electricity, e.g. coal fired power stations, nuclear power stations, wind-driven power stations; plants for treating and processing nuclear material; waste incineration plants <i>This class excludes:</i> <i>Dams (2152)</i> <i>Electricity lines, including transformer stations and substations(2214)</i> <i>Local electricity cables (2224)</i>

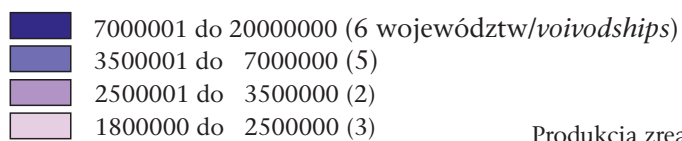
Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
			2303	<p>Chemical plant constructions</p> <p>This class includes:</p> <p>Installations constituting a petrochemical plant or refinery for manufacture of basic and other chemicals; terminals for hydrocarbons; coking plant, gasworks</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Service stations (1230)</i></p> <p><i>Industrial buildings (1251)</i></p> <p><i>Reservoirs, silos and warehouses (1252)</i></p>
			2304	<p>Heavy industrial plants, not elsewhere classified</p> <p>This class includes:</p> <p>Installations constituting a heavy industrial site such as blast furnaces, rolling mills, foundries, etc.</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Industrial buildings (251)</i></p> <p><i>Constructions for mining or extraction (2301)</i></p>
24				Other civil engineering works
		241		Sport and recreations constructions
			2411	<p>Sports grounds</p> <p>This class includes:</p> <p>Grounds for sports generally played in the open air such as football, baseball, rugby, marine sports, tracks and field, car, bicycle or horse races</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Grandstand buildings with roofing for open-air sports (1265)</i></p> <p><i>Sport halls for indoor sports (1265)</i></p> <p><i>Playgrounds, amusement or leisure parks (2412)</i></p> <p><i>Golf courses (2412)</i></p> <p><i>Harbour installations for marinas (2412)</i></p>

Code of PKOB				Description
Section	Division	Group	Class	
			2412	<p>Other sport and recreation constructions</p> <p>This class includes:</p> <p>Amusement parks or leisure parks and other open-air installations including mountain installations (ski runs and trails etc.). golf courses, air-fields, equestrian centres, harbour installations for marinas; public gardens and parks, zoological and botanical gardens, equipment for beaches and installations which are mostly used for marine sports; kennels</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>Mountain refuges (1212)</i></p> <p><i>Cable car and chair lift stations (1241)</i></p> <p><i>Buildings for public entertainment (1261)</i></p> <p><i>Sport halls (1265)</i></p> <p><i>Zoological and botanical garden buildings (1261)</i></p>
			242	Other civil engineering works not elsewhere classified
			2420	<p>Other civil engineering works not elsewhere classified</p> <p>This class includes:</p> <p>Military engineering works, e.g. forts, blockhouses, bunkers, ranges, military experimental centres, satellite launchers areas; abandoned structures on ex-industrial or ex-urban areas; landfills and waste disposal areas</p> <p><i>This class excludes:</i></p> <p><i>military airports (1241)</i></p> <p><i>barracks for armed forces (1274)</i></p> <p><i>military ports (2151)</i></p>

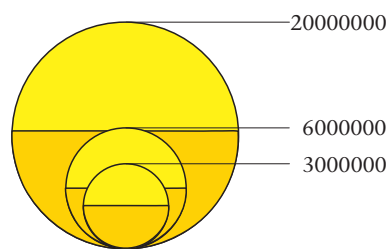
PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA WEDŁUG WOJEWÓDZTW — MIEJSC WYKONYWANIA ROBÓT W 2011 R.
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY VOIVODSHIPS — WORK-SITE LOCATION IN 2011

Produkcja budowlano-montażowa według województw — miejsc wykonywania robót
Construction — assembly production by voivodships — work-sites location

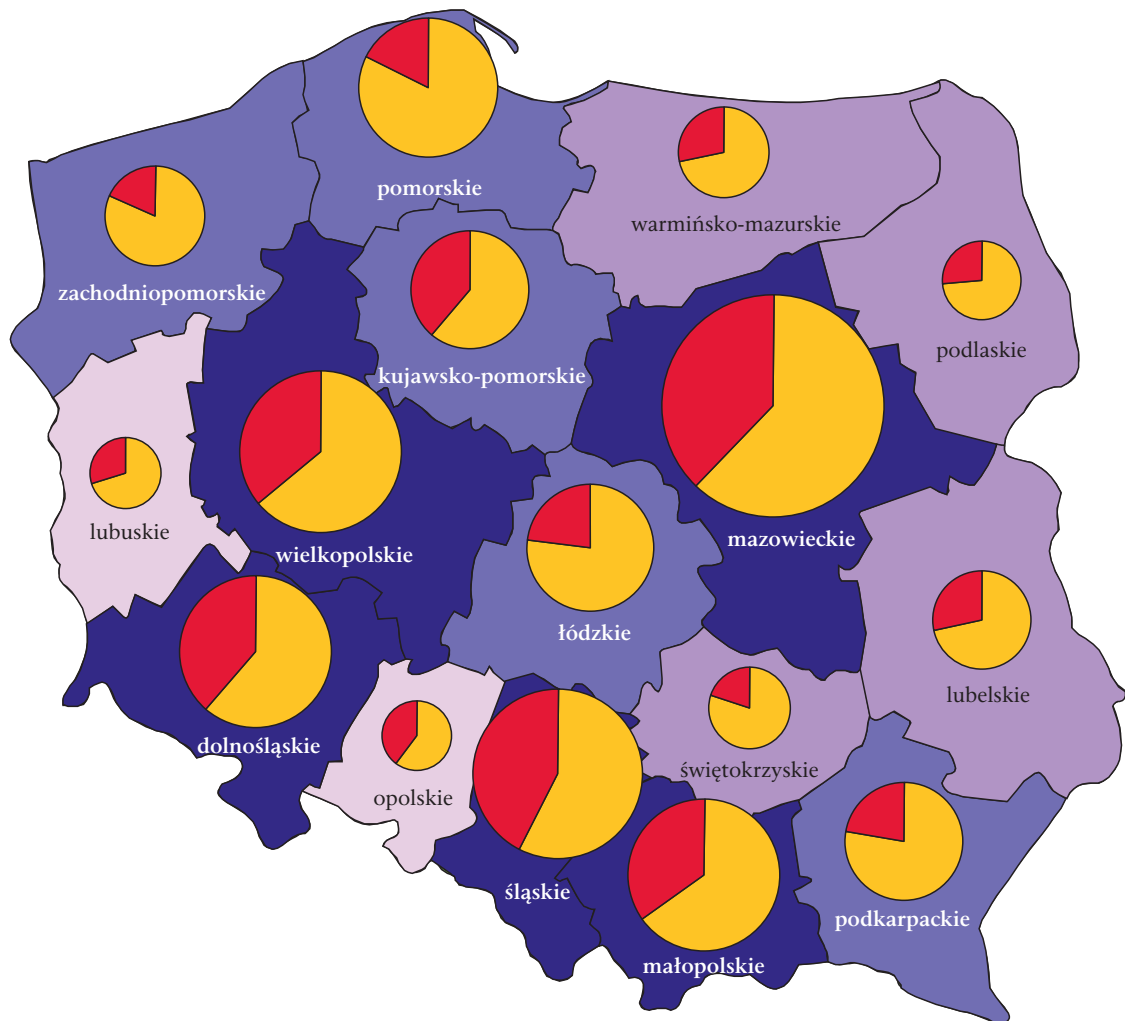

Produkcja zrealizowana w tys. zł przez podmioty
Production realized in thous. zł by entities

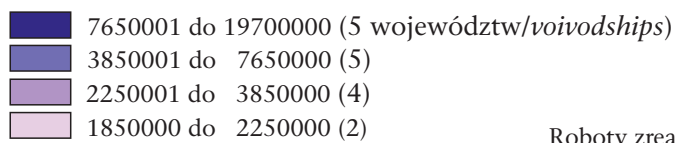

- z siedzibą na terenie danego województwa — *located within the voivodship*
- z siedzibą na terenie innych województw — *located in the other voivodship*

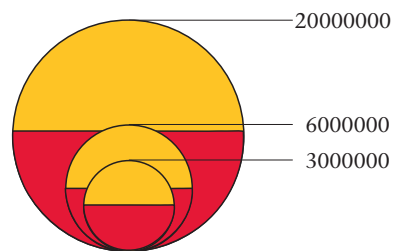
**PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA WEDŁUG WOJEWÓDZTW I RODZAJÓW ROBÓT W 2011 R.
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY VOIVODSHIPS AND BY TYPE OF WORKS IN 2011**

Produkcja budowlano-montażowa według województw i rodzajów robót
Construction — assembly production by voivodships and type of works

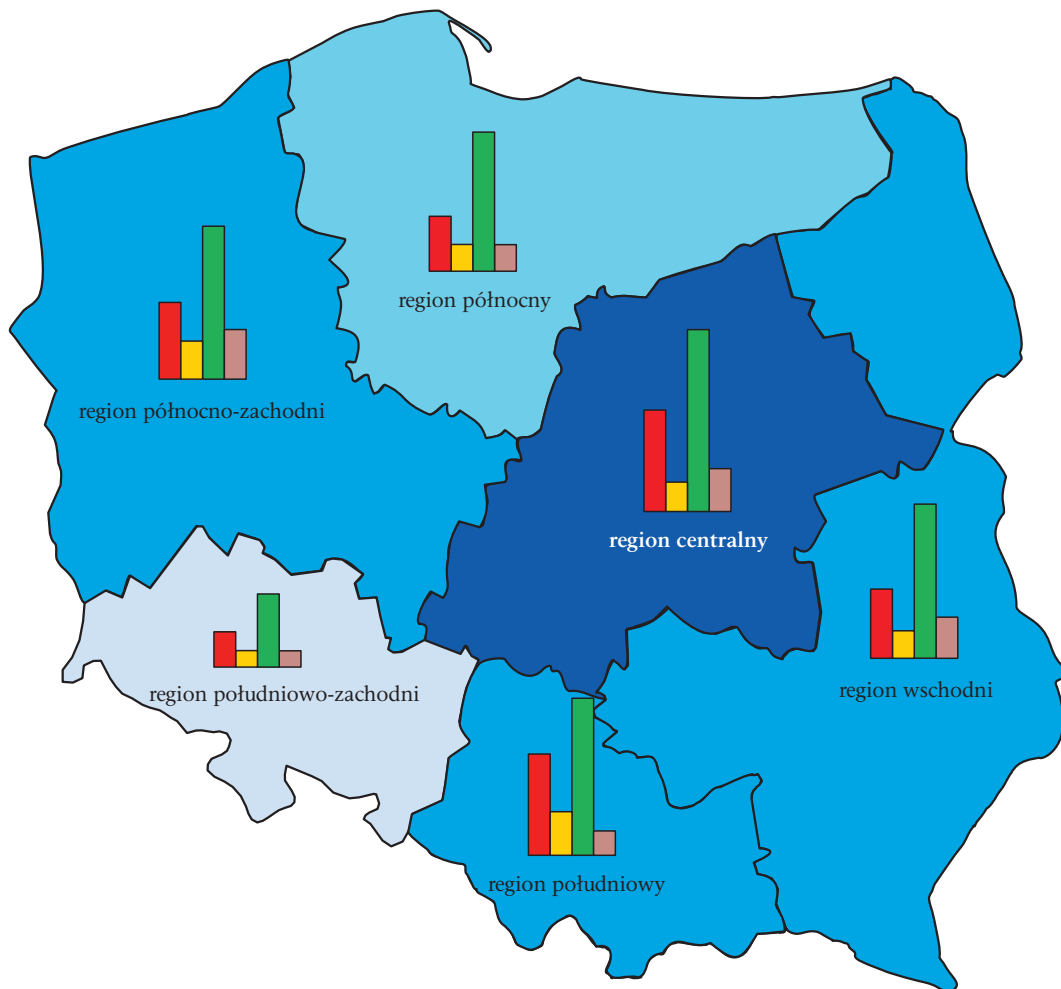

Roboty zrealizowane w tys. zł
Works realized in thous. zł

- roboty o charakterze inwestycyjnym — *investment work*
- roboty o charakterze remontowym i pozostałym — *renovation work and other works*

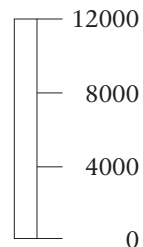
BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG REGIONÓW W 2011 R.
BUILDINGS COMPLETED BY REGIONS IN 2011

Budynki oddane do użytkowania według regionów w 2011 r.
 Buildings completed by regions in 2011

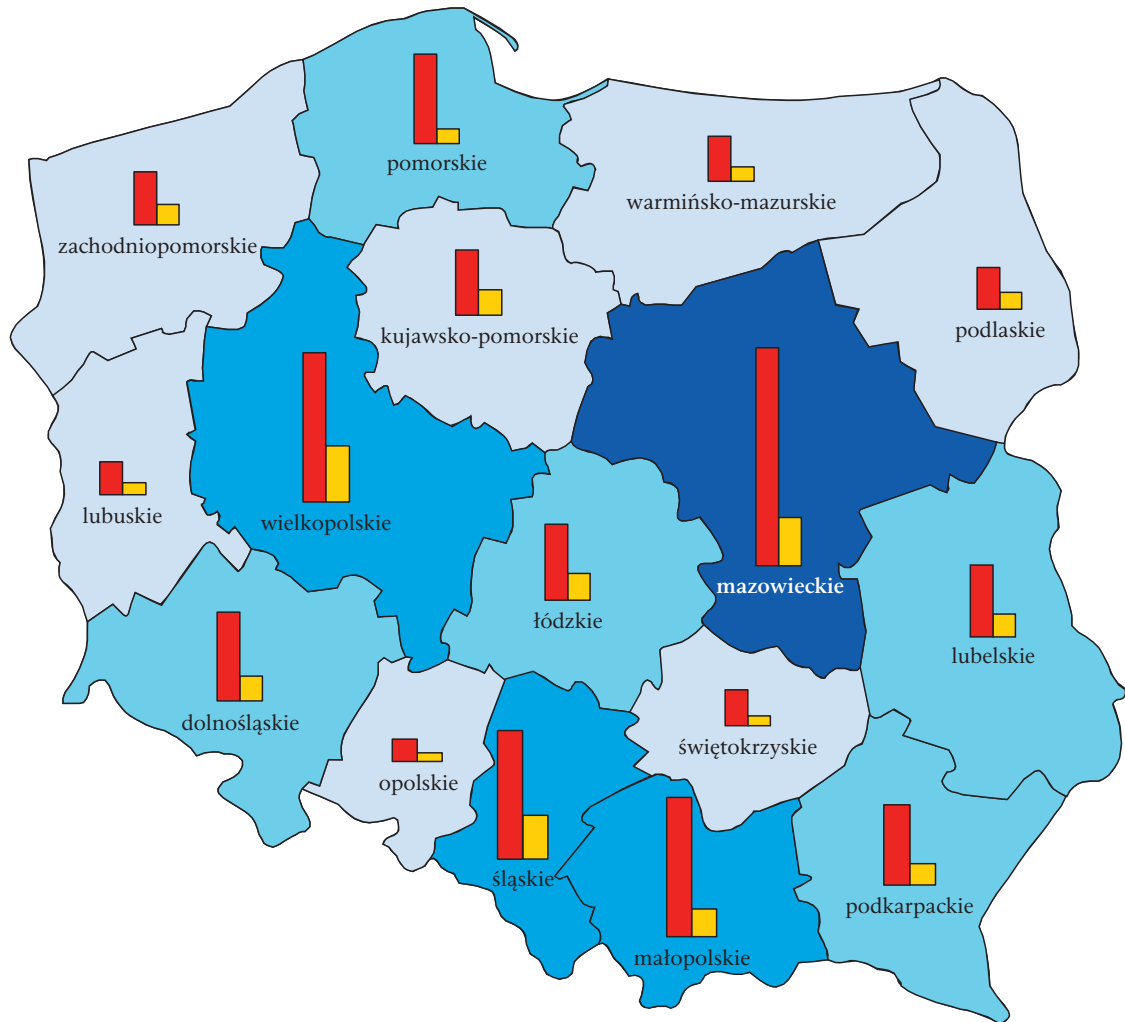
- 19001 do 20000 (1 region/region)
- 15001 do 19000 (3)
- 11501 do 15000 (1)
- 7500 do 11500 (1)

Budynki
 Buildings

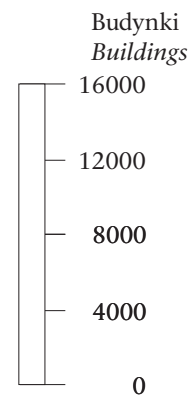
- miasto budynki mieszkalne — *urban areas residential*
- miasto budynki niemieszkalne — *urban areas non-residential*
- wieś budynki mieszkalne — *rural areas residential*
- wieś budynki niemieszkalne — *rural areas non-residential*

BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2011 R.
BUILDINGS COMPLETED BY VOIVODSHIPS IN 2011

Budynki oddane do użytkowania według województw w 2011r.
 Buildings completed by voivodships in 2011

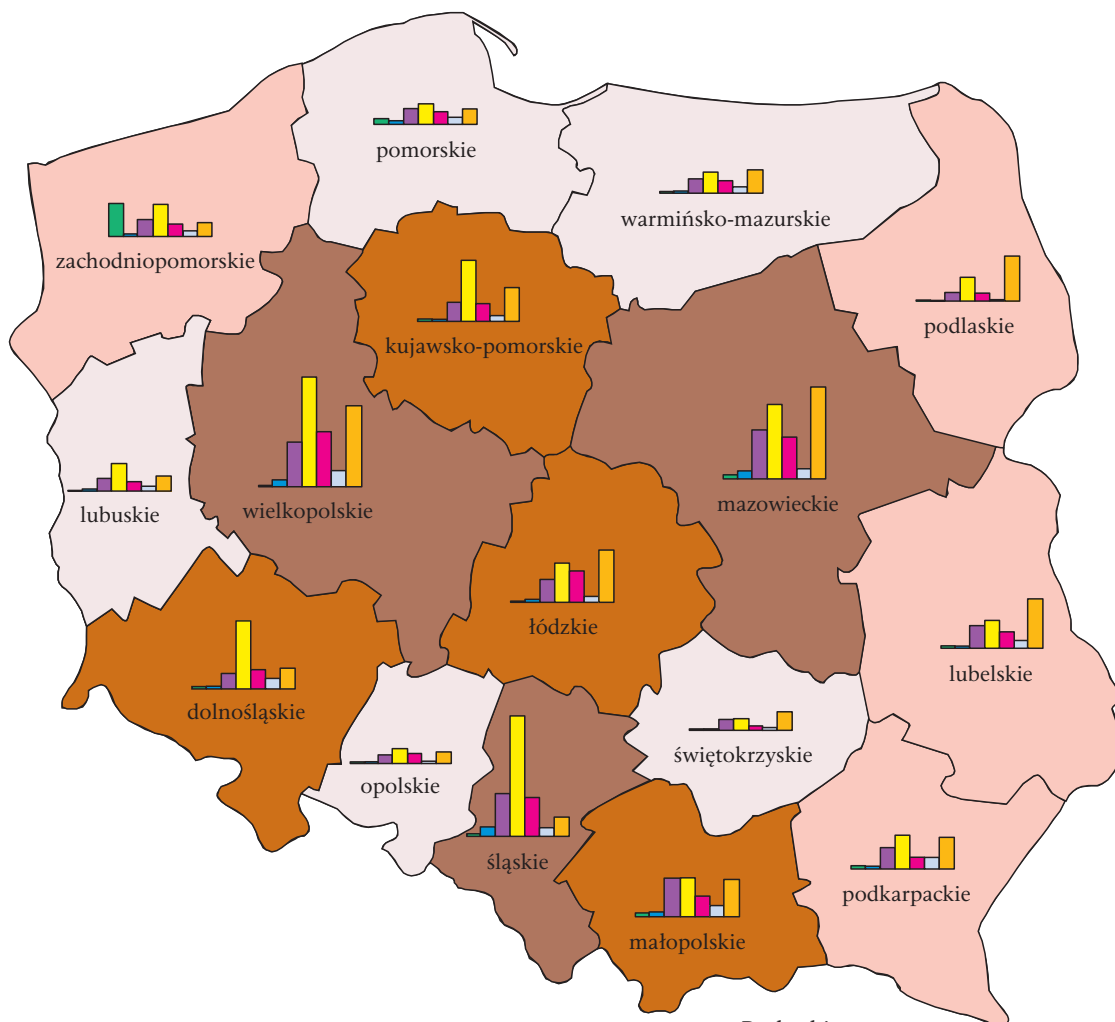
- 12001 do 15500 (1 województwo/voivodship)
- 8501 do 12000 (3)
- 5001 do 8500 (5)
- 1500 do 5000 (7)

- mieszkalne *residential*
- niemieszkalne *non-residential*

BUDYNKI NIEMIESZKALNE ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG WOJEWÓDZTWA I RODZAJÓW BUDYNKÓW W 2011 R.

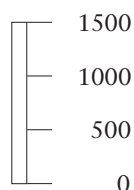
NON-RESIDENTIAL BUILDINGS COMPLETED BY VOIVODSHIPS AND TYPES OF BUILDINGS IN 2011

Budynki niemieszkalne oddane do użytkowania w 2011r.
Non-residential buildings completed in 2011

- 1801 do 3000 (3 województwa/voivodships)
- 1301 do 1800 (4)
- 791 do 1300 (4)
- 470 do 790 (5)

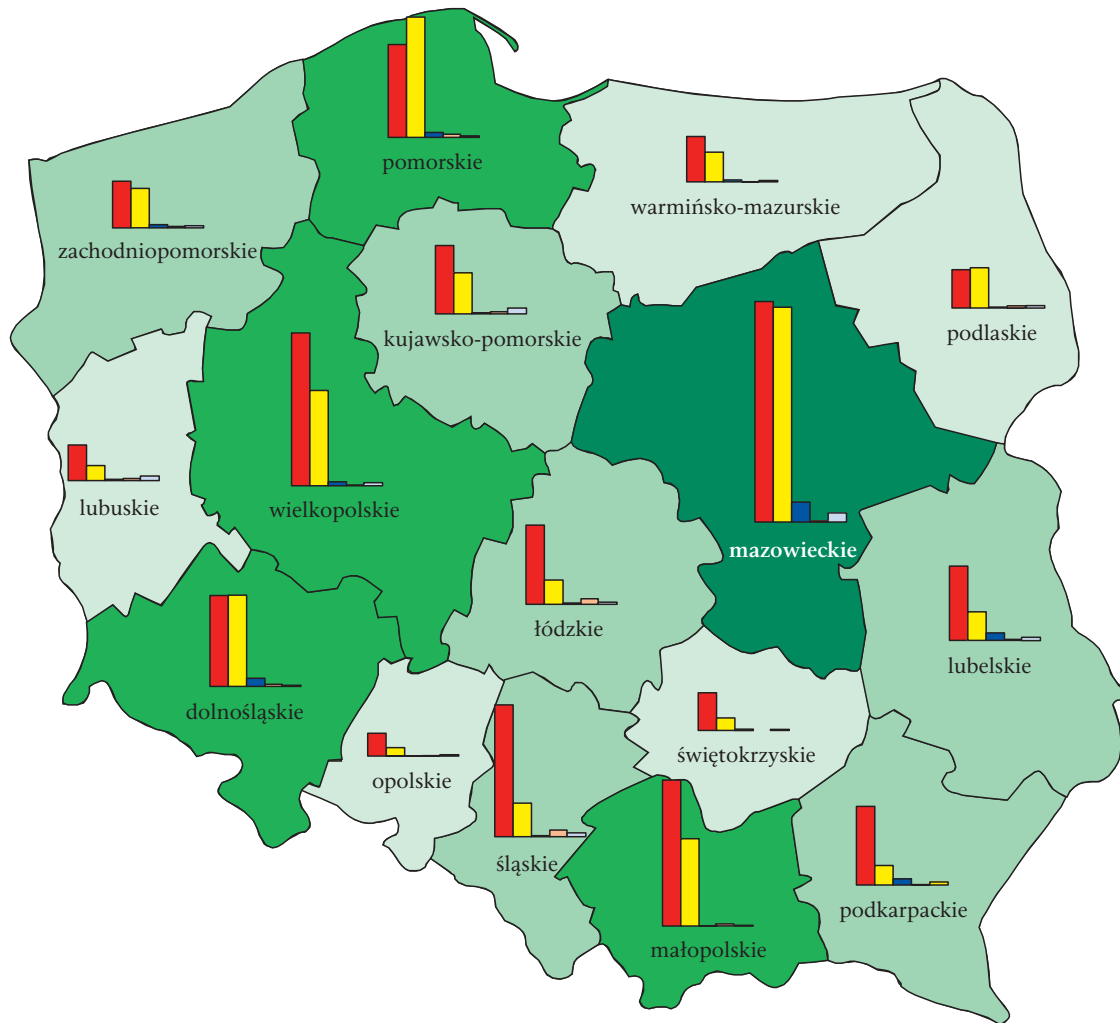
Budynki
Buildings

- hotele i budynki turystyczne *hotels and other short-stay accommodation buildings*
- biurowe *office buildings*
- handlowo-usługowe *wholesale and retail trade buildings*
- transportu i łączności *traffic and communication buildings*
- przemysłowe i magazynowe *industrial buildings and warehouses*
- ogólnodostępne obiekty kultury, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej *buildings for public entertainment, education, hospital and institutional care and sport halls*
- pozostałe *other non-residential buildings*

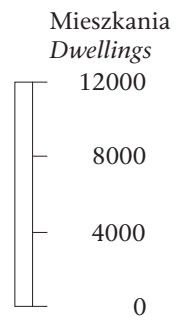
**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA
I WOJEWÓDZTW W 2011 R.**

DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION AND VOIVODSHIPS IN 2011

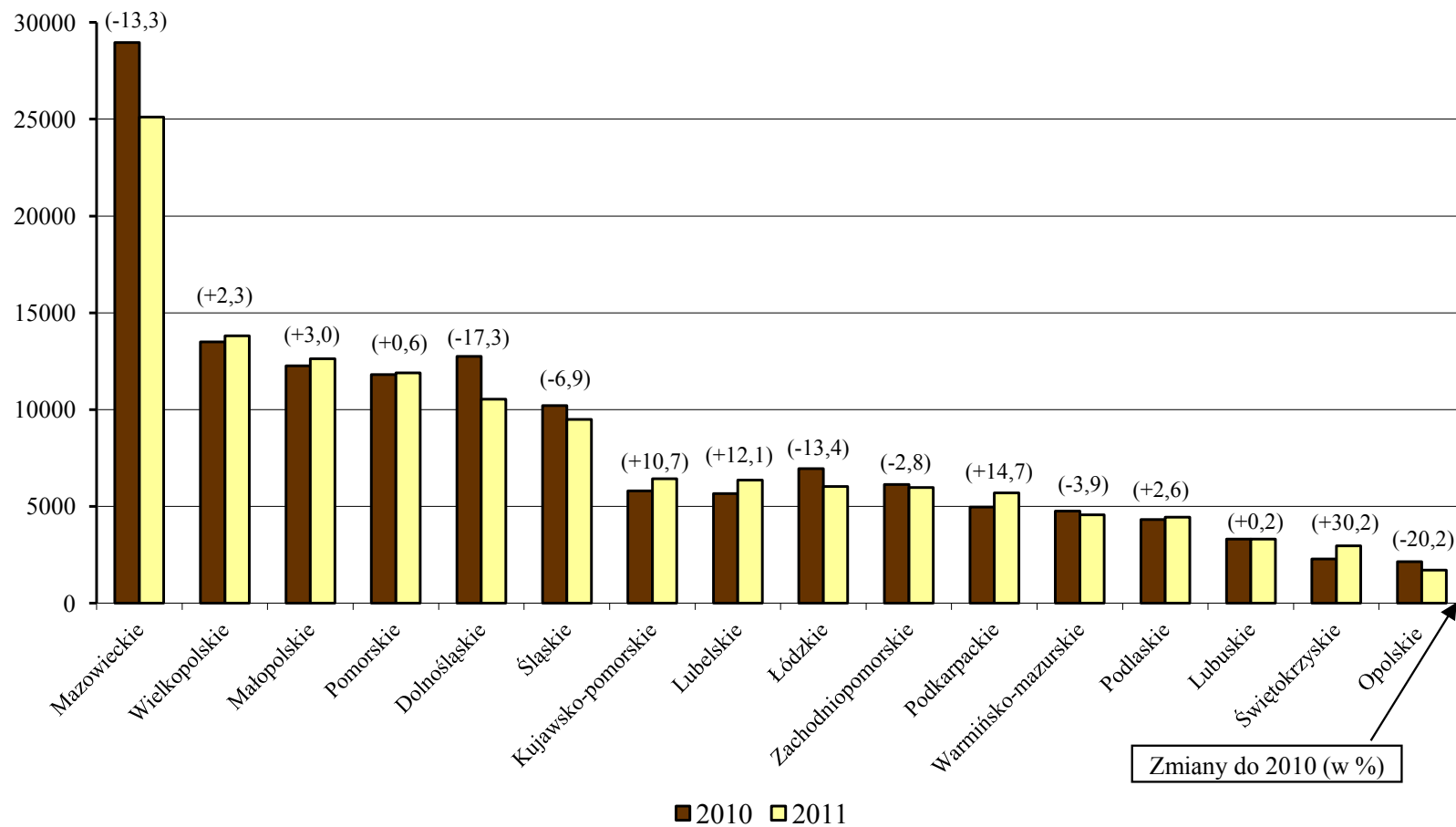
Mieszkania oddane do użytkowania w 2011r.
Dwellings completed in 2011

- 15001 do 26000 (1 województwo/voivodship)
- 10001 do 15000 (4)
- 5001 do 10000 (6)
- 1 do 5000 (5)

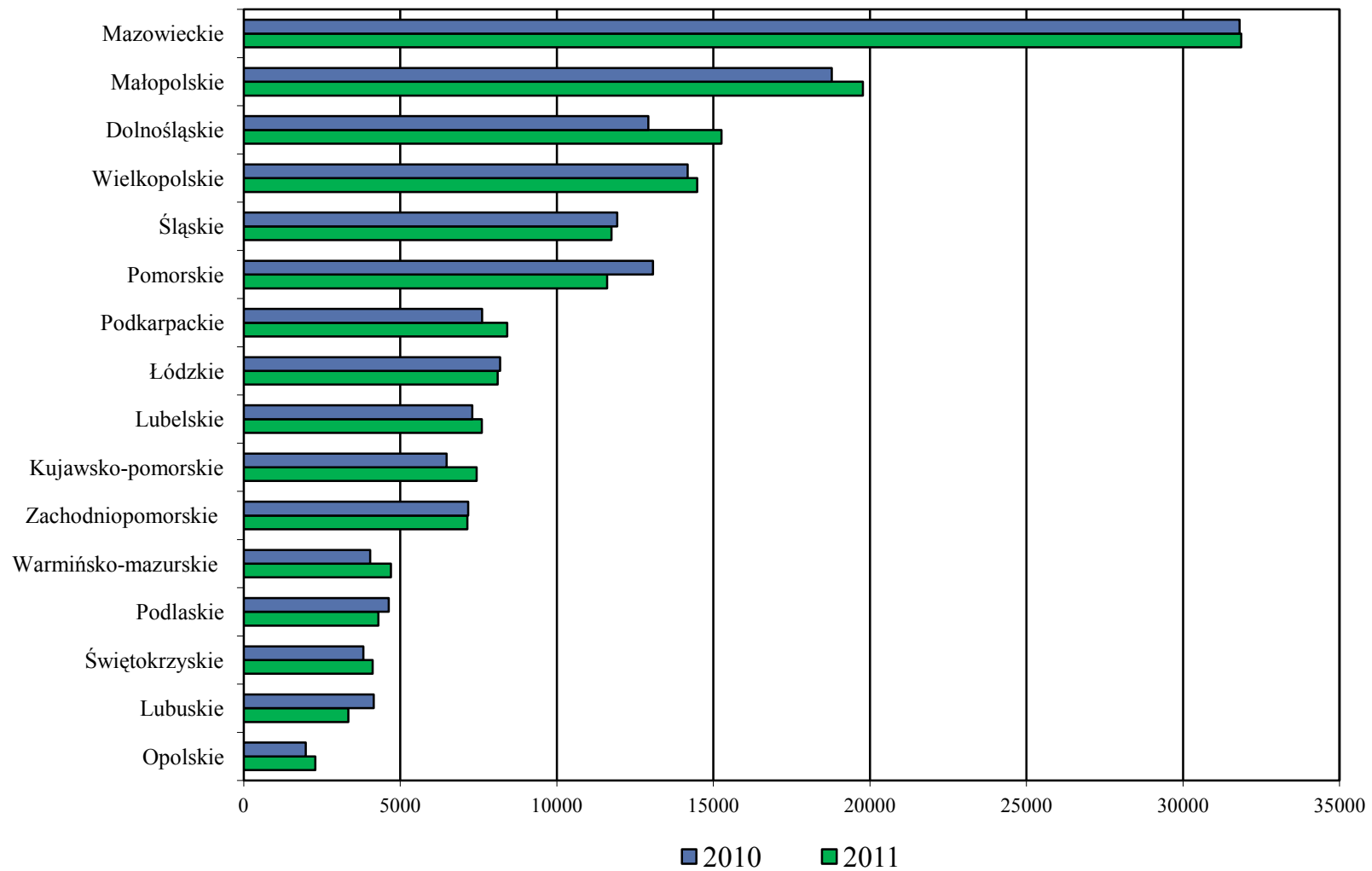

- indywidualne — *private*
- przeznaczone na sprzedaż lub wynajem — *for sale or rent*
- spółdzielcze — *cooperative*
- społeczne — *public buildings society construction*
- komunalne i zakładowe — *municipal and company construction*

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W LATACH 2010 i 2011
DWELLINGS COMPLETED BY VOIVODSHIPS IN 2010 AND 2011**

MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO W LATACH 2010 - 2011
DWELLINGS STARTED IN 2010 AND 2011

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA, ROZPOCZĘTE ORAZ NA KTÓRYCH BUDOWĘ
WYDANO POZWOLENIA W POSZCZEGÓLNYCH KWARTAŁACH 2010 I 2011**
*DWELLINGS COMPLETED, DWELLINGS STARTED AND DWELLINGS FOR WHICH PERMITS WERE
ISSUED IN QUATERS OF 2010 AND 2011*

